

ПРИВРЕДНА
КОМОРА
СРБИЈЕ

eБИЛТЕН

Иновације

I и II
квартал

20
20.

јануар - јун 2020.

БУДИМО чуваркуће

Стварајући и купујући
домаће производе
улажемо у будућност
Србије и чувамо нашу
заједничку кућу.

Ако стварате у Србији, пријавите се за добијање жига.
www.stvaranousrbiji.rs

ПРИВРЕДНА
КОМОРА
СРБИЈЕ

1857

УВОДНИК

Електронски билтен Службе за иновације Привредне коморе Србије представља анализу актуелности и трендова у области истраживања и развоја, као и иновација у домаћој привреди. Кроз ПКС е-билтене информишемо чланице коморског система, представнике пословне заједнице и стручне јавности о свим важним темама, индикаторима у области иновација, активностима и услугама Привредне коморе Србије, који су подршка иновативним активностима домаће привреде. Циљ је да се подржи креирање амбијента за подстицаје иновацијама и покретање иницијатива којима се унапређује пословни амбијент за истраживање и развој.

Очекујемо да ПКС е-билтен Службе за иновације допринесе бољој видљивости свих активности и информација, као и подршке привреди са циљем да утиче на јачање поверења у амбијент за истраживачко и иновативно пословање. Информације, вести и анализе у овом ПКС е-билтену припремљене су у оквиру заједничких активности коморског система, привреде и надлежних институција. У анализама се користе званични подаци домаћих и страних институција, као и резултати истраживања које спроводи ПКС.

Сви претходно објављени е-билтени осталих организационих јединица ПКС доступни су на сајту [Привредне коморе Србије](#).

Служба за иновације ПКС ангажована је у процесу развоја, промоције и унапређења институционалног оквира за иновативни екосистем у Србији. Такође, пружа информације о доступним изворима финансирања, семинарима, радионицама на тему иновација и правима интелектуалне својине. Активно сарађује са надлежним државним институцијама (Министарство просвете, науке и технолошког развоја, Кабинет министра без портфеља задуженог за иновације и технолошки развој, Фонд за иновациону делатност, Завод за интелектуалну својину и друге).

У оквиру Службе за иновације основан је Савет за сарадњу науке и привреде, као стручно консултативно тело Управног одбора ПКС. Чланови Савета су представници пословног сектора, универзитета, научно-истраживачких организација, министарстава, институција које финансирају иновациону делатност и привредних друштава за инфраструктурну подршку, који су препознати по свом ангажовању и посвећености креирању иновативног екосистема, који стимулише настанак и развој високотехнолошких и брзорастућих компанија на националном, регионалном и локалном нивоу у Србији. Креирана је и платформа Савета за сарадњу науке и привреде (www.nip.rs) која промовише сарадњу и остварене резултате свих актера у области иновација и на којој се могу пронаћи све релевантне информације.

Од 2020. године у оквиру Службе за иновације основан је Клуб отворених иновација са циљем да подстиче сарадњу великих и средњих привредних друштава са домаћим стартапима и малим привредним друштвима, и подржи развој домаћег тржишта и развој нових решења. Као партнер у организацији такмичења „Најбоља технолошка иновација“ Служба је активна на упознавању чланица са новим приступима и технологијама у пословању и подизању свести о значају привреде базиране на знању и иновацијама.

др Јелена Васић,
уредник

Бојана Крстић,
руководилац

Импресум: ебилтен Привредне коморе Србије; Издавач: Привредна комора Србије, Центар за стратешке анализе, аналитику, планирање и публикације, Ресавска 13-15, 11000 Београд, тел. (011) 3300-923, web: <http://www.pks.rs>, e-mail: analitika@pks.rs, eBilten@pks.rs.

Уредник: Јелена Васић; Извршни уредник: Маја Вуковић; Редакција: Оливера Коминац, Никола Ранковић, Наташа Кецман, Бојан Станић, Бојана Крстић, Никола Комшић, организационе јединице Привредне коморе Србије: Центар за правне и економске иницијативе и политике, Центар за ЕУ интеграције, Центар за Коморски инвестициони форум Западног Балкана, Центар за животну средину, техничке прописе, квалитет и друштвену одговорност, Центар за подршку инвестицијама и ЈПП, Центар за организацију сајмова, манифестација и догађаја, Центар за едукацију, дуално образовање и образовне политике, Центар за дигиталну трансформацију, Служба за ТИР и АТА, Регионалне привредне коморе и Привредна комора Београда; Лектура и коректура: Служба за односе са јавношћу ПКС; Дизајн: Марија Младеновић; Компјутерска обрада: Радослав Гајевић; Маркетинг: marketing@pks.rs; Контакт центар: bis@pks.rs.

Напомена: Анализе у билтенима ПКС су ауторског карактера и не одражавају нужно став Привредне коморе Србије.

с 2020. Центар за стратешке анализе, аналитику, планирање и публикације

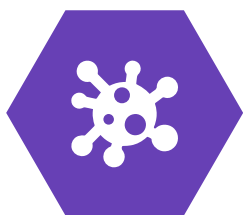
Сва права су задржана. Ниједан део ове публикације не може бити репродукован нити смештен у систем за претраживање или трансмитован у било ком облику, електронски, механички, фотокопирањем, снимањем или на други начин, без претходне писмене дозволе издавача.

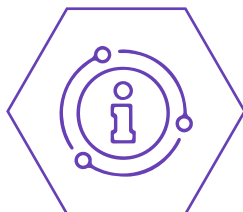
У овом броју

COVID-19: Информације за привреду	4
Активности Службе за иновације	8
Седнице, конференције, сајмови, пословни сусрети, презентације, семинари Вести	
Регио инфо	15
Показатељи у области иновација	16
Индикатори иновативних активности Буџетска издвајања за науку Европски индекс иновативности 2020 Глобални индекс иновативности: „Стварање здравог живота - будућност медицинске иновације“	
Привредна активност – макроекономски осврт	22
Заступање интереса привреде – регулативе и иницијативе	27
Учешће у изради прописа Прописи објављени у претходном периоду Преглед накнада и такси у области заштите животне средине	
У фокусу	30
Подршка привреди	31
Подршка пословању привреде Подршка иновацијама у пословању Подршка дигитализацији пословања АТА карнет – ваш пасош за робу – штеди време и новац Сајмови Најбржи пут до инопартнера - ЕЕН мрежа СЕ знак и Српски знак усаглашености - доказ безбедности вашег производа Едукација Дуално образовање	
Друштвено одговорно пословање	54
Методолошке напомене	57
Служба за иновације	59
Контакт	60

COVID-19: Информације за привреду

ПКС Инфо сервис за привреду

Привредна комора Србије је покренула Инфо сервис са циљем информисања привреде о свим кључним питањима у вези са пословањем у земљи и иностранству, званичним препорукама и мерама. Сви представници привреде који имају проблем или питање у вези са транспортом, обезбеђењем сировина, снабдевањем, извозом и увозом, учешћем на сајмовима и другим областима пословања могу се обратити Инфо сервису ПКС, ради добијања најактуелнијих информација. Коморски систем је у сталном контакту са представницима Владе Србије, ресорним министарствима, надлежним институцијама, као и међународним пословним асоцијацијама и организацијама, и све редовне активности су усклађене како би се обезбедила подршка привреди у превазилажењу проблема у пословању.

Детаљне информације можете преузети на: <https://pks.rs/strana/covid-19-info-servis-za-privredu>, а неке вести пронаћи ћете у наставку:

[Нове мере очуваће производњу](#)

[Нови мораторијум на обавезе у отплати кредита](#)

[Други пакет мера за најугроженији део привреде](#)

[Државна подршка за бржи опоравак и нова радна места](#)

За додатне информације контактирајте са **ПКС Инфо сервисом за привреду** путем телефона **0800 808 809** или нам пишите на имејл: covid19@pks.rs.

Активности Коморског инвестиционог форума

Најновији извештаји и информације Коморског инвестиционог форума Западног Балкана (КИФ) доступни су на следећим web страницама:

[Опште информације](#)

[Стање на граничним прелазима](#)

[Новости за транспорт](#)

[Мере и одлуке влада КИФ земаља](#)

[Објаве међународних институција](#)

[Сигнал - информације о правним актима Европске уније](#)

[Корисни линкови](#)

За додатне информације контактирајте са **Центром за Коморски инвестициони форум Западног Балкана ПКС** путем телефона **011 / 41 49 479** или нам пишите на имејл: kif@pks.rs и office@wb6cif.eu.

Бесплатна консултантска подршка за дигитализацију микро, малих и средњих предузећа у ванредним условима пословања - Центар за дигиталну трансформацију ПКС, уз подршку ГИЗ, креирао програм за подршку током пандемије Корона вируса

Пандемија корона вируса посебно је погодила микро, мала и средња предузећа јер су продаја и пословање сведени на ограничено радно време и потребно је запослене упутити на рад од куће када пословни процеси то дозвољавају. Многе компаније нису спремне да своју основну делатност и пословне процесе, у кратком року, преусмере на онлајн канале.

CENTAR ZA DIGITALNU
TRANSFORMACIJU

Као непосредан одговор на ову ситуацију, Центар за дигиталну трансформацију (ЦДТ), у сарадњи са Немачком развојном сарадњом коју спроводи ГИЗ, развио је програм за подршку у ванредној ситуацији за ММСП у Србији. SPEED програм нуди дводневну бесплатну консултантску подршку за компаније из свих индустрија.

ПРОЦЕС **SPEED** ONLINE КОНСАЛТИНГА

КО МОЖЕ ДА УЧЕСТВУЈЕ У **SPEED** ПРОГРАМУ?

Микро, мала и средња предузећа (5 – 250 запослених) из свих сектора привреде.

КАКО СЕ ПРИЈАВИТИ ЗА **SPEED** ПРОГРАМ?

Програм почиње од 8. априла и биће објављен на званичној страници Центра за дигиталну трансформацију.

Компаније могу да се пријаве за учешће попуњавањем упитника [ОВДЕ](#).

За додатне информације контактирајте са **Центром за дигиталну трансформацију ПКС** путем телефона **011 / 41 49 465** или нам пишите на имејл: office@cdt.org.rs.

Савети за руководство компанија у погледу одговора на кризну ситуацију IFC

Пандемија вируса COVID-19 је пре свега здравствена криза. Она такође има и све већи утицај на глобалну економију, са краткорочним и дугорочним импликацијама по сваки привредни субјект. IFC је израдио низ докумената из области животне средине, друштва и корпоративног управљања (ESG) на тему реаговања у руковођења последицама COVID-19 кризе. Савете за руководство компанија у погледу одговора на кризну ситуацију можете преузети [ОВДЕ](#).

International
Finance Corporation
WORLD BANK GROUP

Остали документи су доступни [ОВДЕ](#).

Анкета Економске комисије Уједињених нација за Европу (UNECE) у сарадњи са Привредном комором Србије (ПКС) о утицају ширења пандемије COVID-19 на пословање микро, малих и средњих предузећа

Ширење пандемије COVID-19 имаће све већи утицај на пословање у свим привредним гранама. UNECE је развила истраживање за микро, мала и средња привредна друштва (ММСПД) у свим гранама привреде, ради обезбеђивања ефикасног одговора на хитне потребе привредних субјеката, као и да би се подржали национални напори опоравка у привредама широм света. Ставови и мишљење привреде неопходни су како би се обезбедило тачно разумевање ширег економског утицаја пандемије на све области пословања.

Информације прикупљене током овог истраживања биће саставни део активности које UNECE реализује у областима трговине и ланца снабдевања. Резултати ће обезбедити размену искустава између држава чланица UNECE, а на овај начин ће се искуства домаће привреде пренети широј међународној заједници. Такође, резултати ће бити представљени државама чланицама током годишњег састанка UNECE Секторске комисије за надзор потпројекта о трговини.

Економска комисија Уједињених нација за Европу једна је од пет регионалних комисија Економског и социјалног савета Уједињених нација. Основана је са циљем да поспеши и убрза привредну сарадњу између 56 земаља чланица из: Европе, Северне Америке и Азије. Националне студије процене регулаторних и процедуралних препрека у међународној робној размени реализују се од 2010. године, са циљем да се подржи привредни раст држава чланица.

Анкету можете попунити преко следећег линка (у горњем десном углу можете изабрати српски језик): <https://survey.satiscan.com/zjfm3Ake>

Попуњавање анкете траје до седам минута. За све додатне информације, пишите нам на analitika@pks.rs.

Важни линкови

[Одлуке Владе Републике Србије](#)

[Информације Народне банке Србије](#)

[Министарство привреде](#)

[Министарство финансија](#)

[Фонд за развој](#)

Активности Службе за иновације

Седнице, конференције, сајмови, пословни сусрети, презентације, семинари

Осма Седница Савета за сарадњу науке и привреде

У уторак, 28. јануара 2020. године у просторијама Привредне коморе Србије одржана је осма Седница Савета за сарадњу науке и привреде Привредне коморе Србије коју организује Служба за иновације. Представљени су нови чланови Савета за сарадњу науке и привреде „Carlsberg Србија“ и „FESTO Automation“. Истакнут је пример компаније „Carlsberg Србија“ као одличан модел сарадње науке и привреде кроз донацију која је пружена у виду мини пиваре Технолошком факултету у Новом Саду. На овај начин је омогућено да студенти током школовања стекну практична знања која ће моћи касније да примене у свом послу. Истакнуто је да су значајна повратна искуства компанија у сарадњи са научноистраживачким организацијама и да је то оно што је значајно за Савет. FESTO Automation је пре четири године отворио у Научно-технолошком парку Београд „Festo Didactic центар“. Иван Зекавица, директор „FESTO Automation“ изјавио је, да кључни елемент за привлачење инвеститора је обучен кадар, као и да управо то представља шансу за Србију. На седници Савета изложен је и предлог пројекта „Платформа отворених иновација“.

Усвојена Стратегија паметне специјализације до 2027. године

Служба за иновације ПКБ била је члан Међуресорног радног тела за израду Стратегије истраживања и иновација за паметне специјализације Републике Србије – RIS3 и припрема ове стратегије трајала је три године на основу методологије коју је дефинисала Европска комисија.

Влада Републике Србије је 27. фебруара 2020. године усвојила Стратегију паметне специјализације као стратешки приступ економском развоју, која ће се реализовати кроз циљану подршку истраживачким, развојним и иновационим активностима. Ова стратегија представља важан инструмент за побољшање иновационог и истраживачког екосистема у Републици Србији. Кроз процес израде овог документа идентификован је одређен број приоритетних области у које је потребно даље инвестирати, а то су: информационо-комуникационе технологије, храна за будућност, машине и производни процеси будућности и креативне индустрије.

Пријаве за Најбољу технолошку иновацију

У петак, 15. маја у 20 сати истекао је рок за пријављивање тимова за учешће у категорији реализоване иновације такмичења за „Најбољу технолошку иновацију“. Служба за иновације Привредне коморе Србије је партнер овог Такмичења. На овогодишње такмичење пријавило се укупно 82 тима. Најбројније су иновације из области информационих технологија чак 15%, а следе оне из пољопривреде и прехране (11%) и медицине (10%). Пријављени тимови из 26 градова Србије. Пројектне активности почеле су од петка, 22. маја, припремом за техничке рецензије, које су планиране за прву недељу јуна. Због специфичних околности у вези за пандемијом, ове године је поново отворена категорија Иновативне идеје, за коју су се тимови могли пријавити до 15. јуна 2020. године.

У периоду од 3. до 5. јуна одржане су техничке рецензије за категорију реализоване иновације. Тимови су, према областима којима припадају, подељени у шест група, које су оцењивали професори са: Електротехничког, Машинског и Технолошко-металуршког факултета из Београда и Факултета техничких наука, Медицинског и Пољопривредног факултета из Новог Сада. Овогодишње рецензије су, због пандемије, организоване преко платформе Зум. Комисија је имала задатак да оцени реализованост иновације. Након обједињавања додељених оцена формирана је ранг листа са списком од 39 тимова који пролазе у наредну фазу такмичења.

Основа Клуб отворених иновација

Клуб отворених иновација основала је Служба за иновације ПКС у мају у сарадњи са Саветом за сарадњу науке и привреде како би подстакла заједничке активности великих и средњих компанија са домаћим стартапима и малим привредним друштвима, развој домаћег тржишта и примену високоразвијених решења. Клуб отворених иновација је амбијент у коме мале домаће фирме, стартапови, факултети и институти имају могућност да заједно раде на решавању изазова у пословању и креирању извозних производа из Србије. Намера је Клуба да допринесе да у будућности стотине компанија разради своја "made in Serbia" решења, а да наша земља постане дестинација препозната као центар високоразвијених технологија, иновативних решења и извозник знања. Чланство у Клубу отворених иновација је бесплатно и доступно је за велике и средње компаније. Клуб је оперативан, а радионице почињу од септембра месеца.

Брошура о акредитованим институтима у Републици Србији

Служба за иновације Привредне коморе Србије је припремила брошуру о акредитованим институтима у Републици Србији која садржи списак свих акредитованих института. Институт може обављати научноистраживачку делатност као научни институт, истраживачко-развојни институт и институт од националног значаја за Републику Србију. Институти у Србији су од првог момента оснивања имали значајну улогу у науци и друштву. Укупан број акредитованих института у Србији је 65 што указује на чињеницу да је научноистраживачка делатност и даље активна у Србији. Циљ брошуре је да се сви заинтересовани привредни субјекти информишу о томе које делатности спроводе сви акредитовани институти како би се повећала сарадња науке и привреде која је неопходна да даљи развој наше привреде и друштва. Брошуру можете погледати [ОВДЕ](#).

REGIONAL INNOVATION FORUM 2020 - CNN TECH 2020 Конференција Златибор

Четврта „CNN Tech 2020“ конференција одржана је на Златибору од 29. јуна до 2. јула 2020. године. Организатори су Машински факултет Универзитета у Београду, Иновациони центар Машинског факултета и Центар за пословне тренинге. У оквиру конференције 1. јула одржан је и „Regional Innovation Forum 2020“ и Б2Б састанци и радионица у организацији Европске Мреже Предузетништва. У оквиру радионице Служба за иновације одржала је презентацију на тему „Клуба отворених иновација“.

За све додатне информације о пословању у земљи и иностранству, контактирајте са потенцијалним пословним партнерима, учешћу на конференцијама и сајмовима, учешћу у активностима ПКС контактирајте **Службу за иновације ПКС** путем телефона **011 / 41 49 622** или нам пишите на имејл: inovacije@pks.rs.

Онлајн конференција „Бизнис и људи-како паметно инвестирати“

Онлајн конференција „Бизнис и људи - како паметно инвестирати“ успешно је одржана 25. и 26. јуна 2020. године. Првог дана конференције теме су биле: доступни државни подстицаји, примери паметних инвестиција и области у које је најбоље инвестирати, могућности које су доступне привреди, и како мерити исплативост инвестиције. Другог дана се, на два одржана панела, разговарало о људским ресурсима, трендовима новог доба, као и оптималном инвестирању у бизнис и људе. Успешне компаније су, кроз сопствене примере, показале како су се снашле у новонасталој ситуацији изазваној пандемијом вируса COVID-19.

Видео записи конференције су доступни на YouTube каналу:

- Доступни извори финансирања и подстицаји; Како до клијената у иностранству; Примери паметних инвестиција; Процена исплативости инвестиције: bit.ly/3i22N92
- У шта инвестирати: бизнис или људе; људски ресурси и кризни менаџмент: bit.ly/2YHJSJj

Публикацију у којој се налазе кључни аспекти инвестирања, можете преузети [ОВДЕ](#).

Конференција је део пројекта [Пословни скок](#). Институционални партнери конференције су: Привредна комора Србије (ПКС), Развојна агенција Србије (РАС), Европска мрежа предузетништва (ЕЕН), ФОТИНА и СКОК плус.

Пројекат Пословни скок представља јединствену платформу за размену знања, креирану са циљем побољшања пословне климе у Србији, који је покренут у мају 2019. године. Циљ пројекта је да се свим компанијама у Србији омогући да у својој регионалној привредној комори, кроз директне сусрете са реномираним стручњацима, добију најрелевантније информације за унапређење пословања, које ће им омогућити јачање конкурентности, било да послују у домаћем или међународном окружењу.

За све додатне информације контактирајте са **организационим тимом конференције „Пословни скок“** путем телефона **011 / 33 00 959** или нам пишите на имејл: poslovni.skok@pks.rs.

Округли столови за привреднике у организацији Коморског инвестиционог форума (КИФ)

Центар за Коморски инвестициони форум (КИФ) учествовао је заједно са осталим коморама Коморског инвестиционог форума Западног Балкана у припреми и организовању низа онлајн округлих столова, у периоду од 22. до 30. јуна 2020. године, са фокусом на теме различитих економских области релевантних за даљи напредак регионалне економске интеграције.

Циљ организовања овакве врсте радних група пословне заједнице Западног Балкана био је успостављање отвореног и конструктивног дијалога свих представника компанија региона (од 2 до 4 представника сектора из сваке од економија), који би изнео и сумирао потребе и предлоге регионалне пословне заједнице. Поред представника пословне заједнице у округлим столовима, као посматрачи учествовали су и представници Европске комисије, Светске банке, Европске банке за обнову и развој, Савета за регионалну сарадњу и секретаријата ЦЕФТА, претежно кроз активности мониторинга округлих столова и упознавања пословне заједнице са активностима, досадашњим достигнућима и будућим плановима када је реч о регионалним економским интеграцијама.

Сублимирана искустава, предлози и сугестије представника пословне заједнице Западног Балкана представљени су у извештајима експерата комора КИФ ЗББ. На тај начин су интереси привреде Западног Балкана инкорпорирани као део Вишегодишњег акционог плана за регионално економско подручје за период 2021-2024. године.

Више од 70 компанија из региона Западног Балкана представило је своје ставове о условима пословања и своје предлоге како да се пословање унапреди путем даље регионалне интеграције. Нека од најбитнијих питања која су служила као смернице у одржавању конструктивне дискусије током округлих столова била су:

- Како видите пословно/инвестиционо окружење у економији (економијама) у којој ваше предузеће послује?
- Који су главни изазови са којима се сусрећете у пословању на Западном Балкану и шта сматрате потребним како би се наведени изазови превазишли?
- Шта је потребно учинити како би се у већем обиму поспешила и привукла улагања у регион Западног Балкана као и подстакao развој регионалних ланца вредности?
- Која врста националних/регионалних мера ће подстаћи предузећа да инвестирају у регион Западног Балкана или да прошире своја већ постојећа улагања?

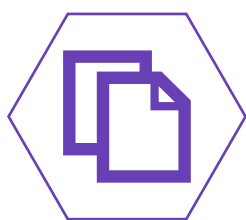

Округли столови организовани су по најактуелнијим и најзаступљенијим сегментима регионалне привреде и пословне заједнице Западног Балкана, а улогу координатора и модератора преузеле су коморе у зависности од теме које су дефинисане: туристичка привреда на територији ЗБб, олакшице у робној размени и индустријски развој (укључујући циркуларну економију), дигитална агенда ЗБб, аутомобилска индустрија, развој финансијских тржишта на територији ЗБб и инвестициона политика на Западном Балкану.

Додатне информације пронаћи ћете [ОВДЕ](#).

За додатне информације контактирајте са **Центром за Коморски инвестициони форум Западног Балкана ПКС** путем телефона **011 / 41 49 479** или нам пишите на имејл: kif@pks.rs и office@wb6cif.eu.

Вести

Пројекат акцелерације иновација и подстицања раста предузетништва у Републици Србији

Скупштина Републике Србије донела је 24. фебруара Закон о потврђивању споразума о зајму (Пројекат акцелерације иновација и подстицања раста предузетништва у Републици Србији) између Републике Србије и Међународне банке за обнову и развој (Светска банка). Међународна банка за обнову и развој (Светска банка) и Република Србија уговориле су зајам у износу 43 милиона евра за финансирање Пројекта акцелерације иновација и подстицања раста предузетништва. Циљ SAIGE пројекта је као прво, да побољша релевантност и извршност научних истраживања, а као друго, да унапреди иновативно предузетништво и приступ изворима финансирања за раст компанија, тако да допринесе расту и конкурентности српске економије.

Имплементација пројекта ће се реализовати кроз три компоненте, ослањајући се на до сада остварене реформе у области науке, технолошког развоја и иновација. Компоненте обухватају: реформу истраживачког сектора кроз финансирање програма Фонда за науку са фокусом на промовисање веза између привредног и академског сектора, развој и унапређење сарадње са ЕУ, јачање Фонда за науку у циљу обезбеђења његове одрживости, јачање вештина истраживача за приступ међународним могућностима финансирања, подизање капацитета научноистраживачких института и јачања сарадње са српском дијаспором; затим акцелерацију пословања кроз подршку Фонду за иновациону делатност што обухвата развој програм акцелерације предузећа, омогућавање техничке помоћи за иновативно предузетничко менторство за одабране компаније и програм бизнис анђела, а како би се омогућио даљи развој иновативних привредних друштава у раној фази развоја као и оних у фази раста; и координацију, мониторинг и изградња капацитета како би се осигурали и остварили ефекти имплементације овог пројекта. Активности на Пројекту спроводе Министарство просвете, науке и технолошког развоја, Фонд за иновациону делатност и Фонд за науку.

Фонд за иновациону делатност подржао 12 иновативних решења за сузбијање ефеката пандемије COVID-19

Фонд за иновациону делатност одобрио је 53 милиона динара за финансирање 12 иновативних пројеката предузећа чији је циљ сузбијање ефеката пандемије изазване корона вирусом. У кратком периоду биће развијено и доступно за коришћење 12 решења, попут првог српског респиратора, нове врсте заштитне маске са измењивим НЕРА филтером за вишеструку и дугорочну употребу, кабине за дезинфекцију која је намењена употреби на јавним местима и локацијама од интереса, мобилни пулт за бесконтактно мерење температуре и ручну дезинфекцију, преносиви озонизатори за брзу и безбедну дезинфекцију објеката од критичног значаја. Пристигло је близу 300 предлога иновативних пројеката, што је показало висок потенцијал наших иновативних предузећа, али и значај финансијске подршке као још једне у низу мера Владе Републике Србије

за сузбијање ефеката izazvanih пандемијом. Јавни позив је био намењен малим и средњим предузећима, са већ развијеним прототиповима, производима, услугама и технологијама који могу бити скалирани у кратком временском периоду и постати доступни за примену у сузбијању последица насталих пандемијом. Износ подршке по појединачном пројекту је до 6 милиона динара.

Потписан Споразум о сарадњи у вези са применом медијације у области интелектуалне својине Министарство правде, Привредни апелациони суд у Београду, Привредни суд у Београду, Апелациони суд у Београду, Виши суд у Београду и Завод за интелектуалну својину потписали су Споразум о сарадњи у вези са применом медијације у области интелектуалне својине дана 28. маја 2020. године. Као први резултат сарадње, Завод за интелектуалну својину је на свом сајту отворио [одељак посвећен медијацији](#), као и [листу медијатора](#) са специфичним знањима из области права интелектуалне својине, која је доступна како судовима, тако и свим другим заинтересованим лицима на сајту Завода за интелектуалну својину. Брошура која садржи више информација о медијацији, њеним предностима, као и подацима о контакт особама из Завода доступна је [ОВДЕ](#). Споразуму можете приступити [ОВДЕ](#).

Србија међу првих пет земаља ОЕЦД иницијативе за пријављивање иновативних решења током пандемије

Република Србија је током ванредног стања у кратком року имплементирала велики број иновативних решења као одговор на кризу изазвану коронавирусом и тиме се нашла у самом врху земаља у свету са највећим бројем иновација током COVID-19 кризе. Успостављање иновативних технолошких решења и електронских услуга имало је за циљ да се постигне оптимална координација система здравствене заштите, образовања, безбедности и осталих кључних система у условима кризе, правовремена и тачна информисаност грађана, као и континуирано пружање услуга грађанима и привреди. Опсерваторија иновација јавног сектора Организације за економску сарадњу и развој (ОЕЦД) прати иновативне одговоре влада на кризу изазвану COVID-19, а на званичном сајту ове организације (oecd-opsi.org/covid-response/) представљена су и решења имплементирана у Србији. Србија је са 22 иновативна решења, једна од пет земаља у свету са највећим бројем иновација.

Вредност стартап тржишта Београда и Новог Сада 502 милиона долара

Кабинет министра без портфеља у Влади Републике Србије задуженог за иновације и технолошки развој саопштио је да је америчка организација „Стартап џином“ објавила у јуну процену да стартап тржиште Београда и Новог Сада вреди приближно 502 милиона долара. У новом издању свог редовног годишњег извештаја поменута организација наводи и податак да је Србија позиционирана у топ пет земаља по броју блокчејн девелопера у свету. У овогодишњем истраживању „Стартап џином“ учествовало је приближно 300 стартап екосистема широм света, што га чини најопсежнијим до сада. У извештају се указује и на то да постоји значајан простор за побољшање индекса инвестиционих активности, јер се Србија, према нивоу инвестирања у стартапе, и даље вреднује најнижом оценом. Држава је у последње четири године уложила приближно 100 милиона евра у изградњу иновационе инфраструктуре и механизма за подршку стартап компанијама. Изграђена су четири најсавременија научно-технолошка парка у којима наука и привреда заједнички раде на развоју врхунских иновација за глобално тржиште. Отворено је десет иновационих стартап центара у регионима Србије, и у плану је до краја године још четири. Држава препознаје проблем недостатка инвестиција у стартапове и зато је у претходном периоду донела значајне пореске подстицаје за улагање у стартап компаније. Србија је и даље позиционирана у топ пет земаља по броју блокчејн девелопера у свету, те извештај другу годину заредом издваја блокчејн и видео-игре као домаће подсекторе са највећим потенцијалом.

Фонд за иновациону делатност – нова прилика за иновативна предузећа

Иновативна предузећа могу да се пријаве за доделу бесповратних средстава за развој иновација кроз Програм раног развоја и Програм суфинансирања иновација. Јавни позив је отворен до 31. августа 2020. године у 15 часова, а пријаве се подносе путем портала Фонда. За овај јавни позив средства су обезбеђена у оквиру буџета Републике Србије, са раздела Министарства просвете, науке и технолошког развоја, а кроз Пројекат за унапређење конкурентности и запошљавања (по основу Споразума о зајму између Републике Србије и Светске банке).

Програм раног развоја намењен је младим предузећима која развијају технолошку иновацију за којом постоји потреба на тржишту. Појединачно по пројекту додељује се до 80.000 евра. За средства у оквиру овог програма могу се пријавити микро и мала предузећа основана у Србији, у већинском приватном српском власништву и не старија од пет година, као и тимови. Финансирањем које Фонд додељује се покрива максимално 70% укупних оправданих трошкова пројекта, чије трајање је до 12 месеци.

Кроз Програм суфинансирања иновација додељује се финансијска подршка до 300.000 евра по пројекту, а корисници су микро, мала или средња предузећа са већинским приватним власништвом регистрована у Србији. Подршка омогућава предузећима развој нових производа, услуга и технологија са високом додатом вредношћу и подстицање комерцијализације истраживања и развоја постојећих иновативних предузећа, као и успостављање сарадње/партнерстава са међународним компанијама/организацијама. Финансирањем које Фонд додељује покрива се максимално 70% укупних оправданих трошкова пројекта за микро и мала предузећа, односно 60% за средња предузећа. Пројекти могу трајати до 24 месеца.

Изложба иновативних пољопривредно-прехранбених производа

На *Изложби иновативних пољопривредно-прехранбених производа* која је одржана 24-26. фебруара 2020. године у Провинција Потенце, Италија, учествовале су две српске компаније из пољопривредно – прехранбеног сектора. Компанија *Biosil doo* која се бави органском и конвенционалном производњом, представила се са *Соком од цвекле*, производом који је развијен кроз поступак биоферментације на бази патентиране технологије. Друга компанија, *Vacillomix Co doo* је такође иновативна, бави се развојем, производњом и дистрибуцијом микробиолошких препарата на бази своје интелектуалне својине, са чијом палетом производа је учествовала. Провинција Потенца, Италија, била је домаћин 5. Међународне изложбе *Innovagro* пројекта са циљем идентификације примера најбоље праксе, ради популаризације и имплементације. Наше компаније су имале прилику да се представе у оквиру штанда пројекта *Innovagro*, после чега су одржани билатерални разговори са компанијама из Грчке, Италије, Словеније и Албаније. Другог дана скупа одржана је радионица и састанак пројектних партнера ради усвајања програма и реализације завршних активности пројекта. Пројекат *Innovagro* финансиран је мултилатералним пројектом Јадранско-јонске иницијативе и има за циљ да подржи развој регионалног иновацијског система, подстицање еколошки прихватљивих пољопривредних пракси, развој иновација у овом региону кроз усвајање иницијатива за развој стратегија на на нивоу партнерске земље и умрежавање компанија ради потенцијалне сарадње.

Нова ера пољопривреде

У организацији *Adria Media Group*, 15. маја 2020. године одржана је онлајн конференција *Нова ера пољопривреде*. Током трајања конференције, сваки посетилац је имао могућност да обиђе интерактивну Експо зону у оквиру које упознаје мале произвођаче, локалне брендове и обавља разговор са њима. На тај начин је отворена нова прилика за сарадњу, успешна куповина домаћих производа и пружена подршка малим произвођачима. Сваки посетилац *Експо зоне* имао је прилику да упозна домаћина и његово газдинство, као и асортиман производа, кроз видео комуникацију један на један. Српска пољопривреда је још увек ослоњена на

традиционални приступ, па је горуће питање како модернизовати ову индустрију како би ли се лакше суочила са свим изазовима. Стога су пољопривреди будућности неопходна одржива решења како би одговорила на многе глобалне и локалне изазове у производњи хране. Између панела, представљени су и образложени резултати анкете у којој су се грађани изјашњавали на тему шта треба да се уради са великим количинама хране која се баца током године ради дефинисања одређених одлука са циљем решавања проблема. На крају конференције је закључено да до 2025. године треба искористити потенцијал за наставак дигитализације и наставити улагања у иновације и географско порекло.

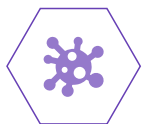

За све додатне информације контактирајте **Службу за иновације ПКС** путем телефона **011 / 41 49 622** или нам пишите на имејл: inovacije@pks.rs.

EBRD подршка МСПД извозницима и увозницима

Европска банка за обнову и развој (EBRD) подржава српску привреду у санирању економских последица епидемије COVID-19. У оквиру пакета, чија се вредност процењује између 750 и 800 милиона евра, EBRD је партнерским банкама у *EBRD Trade Ready* програму обезбедио нова средства у вредности од 90 милиона евра да подрже трговање малих и средњих привредних друштава (МСПД).

EBRD Trade Ready подржава МСПД у унапређењу трговинског потенцијала, уз широк спектар савета, како би МСПД постала конкурентнија у земљи и иностранству. У жељи да помогне предузетницима да процене своју спремност за међународно трговање у условима епидемије, EBRD представља Трговински пасош, бесплатан алат који МСПД омогућава да самостално оцене параметре свог извоза и увоза.

Ова дијагностичка апликација, развијена у оквиру *EBRD Trade Ready*, доступна је на српском или енглеском језику на www.ebrdtradepassport.com. Процењено време потребно за попуњавање упитника је 20 минута, а препоручује се и присуство менаџера који је укључен у финансирање међународних трговинских трансакција.

Попуњени Трговински пасош је први корак за учешће у активностима у оквиру *EBRD Trade Ready*. Након тога предузетници могу бити позвани на појединачни разговор са EBRD консултантима о резултатима свог Трговинског пасоша који се организује *online*. У зависности од конкретних потреба привредног друштва, *EBRD Trade Ready* нуди и почетни и напредни тренинг из области финансирања извоза и увоза.

Препорука предузетницима је да попуне Трговински пасош, како би добили корисне увиде у своју спремност за спољнотрговинско пословање у условима епидемије COVID-19, без обзира на тренутну заинтересованост за даљу сарадњу са *EBRD Trade Ready*.

За више информација: www.ebrd.com/tradeready.

Регио инфо

Привредна
комора
Београда

Иновациони центар ЕТФ

Иновациони центар Електротехничког факултета у Београду представио је рад нових лабораторија за виртуелну реалност, е-Здравство и биомедицинско инжењерство, као и индустријску аутоматизацију и управљање процесима. Нове лабораторије ће омогућити покретање нових научних истраживања и пројеката који се базирају на виртуелној реалности, вештачкој интелигенцији, биомедицинском инжењерству, индустријској аутоматизацији и другим модерним технологијама. Током отварања представљени су нови сензорски системи за анализу кретања, праћење покрета очију, мождане и мишићне активности, виталних знакова. Поред тога, представљено је и кретање у виртуелном 3D свету на примеру зграде *Електротехничког факултета*, као и најновији резултати у области индустријске аутоматизације.

РПК
Нишавског,
Пиротског и Топличког
управног округа
Ниш

Отворен Научно технолошки парк у Нишу

Научно технолошки парк Ниш (НТП Ниш) свечано је отворен 9. јуна 2020. године, када је потписан уговор са 27 стартап и технолошко-развојних компанија са којима ће се у наредне три године радити на развоју иновативних пројеката. У парк је уложено 12,5 милиона евра, а заједно са инвестицијом у оснивање Стартап центра Ниш и лабораторијском ламелом Електронског факултета укупна вредност инвестиције премашује 20 милиона евра. *НТП Ниш* се налази у комплексу техничких факултета Универзитета у Нишу и простире на око 14.000 квадратних метара који су на располагању иновативној заједници. *НТП Ниш* је организација која у блиској сарадњи са Универзитетом и академском заједницом обезбеђује инфраструктуру и услуге за помоћ иновативним предузећима у остваривању пословних успеха на тржишту, посебно у области високих технологија. Јавни позив за будуће чланове *НТП Ниш* је отворен до попуњења капацитета. Средства за овај пројекат обезбеђена су преко Европске инвестиционе банке, а инвеститор је Министарство просвете, науке и технолошког развоја.

Неомедика доо Ниш

Компанија *Неомедика доо*, Ниш, развила је нови систем који ће на прави начин надоместити основне недостатке класичног *ELISA теста* и произвела потпуно аутоматизовани монотест, имунохемијски анализатор *Naissa* чији се принцип укратко може описати *Један кертриџ - Један тест - Један пацијент*. Овај концепт је потпуно јединствен на глобалном нивоу и омогућава здравственим радницима поуздан и максимално ефикасан дијагностички систем, што је 2018. године препознао *Фонд за иновациону делатност* од кога су, као једна од неколицине фирми у Србији, добили велики грант за развој одређеног броја тестова за детекцију и квантификацију вируса, инфективних болести, хормона, туморских маркера итд. Отварањем нове производне линије за имунохемијске тестове, производни капацитет је стандардизован на 1500 тестова дневно. Дозвола Министарства здравља за ову производну линију добијена је у време ванредног стања, а у току је поступак регистрације производа у *АЛИМС*.

РПК
Поморавског
и Шумадијског
управног округа
Крагујевац

Прва регионална канцеларија Клуба отворених иновација ПКС

У Крагујевцу је 13. јуна 2020. године, отворена прва регионална канцеларија *Клуба отворених иновација ПКС* када су привредници Шумадије и Поморавља позвани да искористе подршку пословне асоцијације и дођу до најбољих иновативних решења за унапређење пословања и јачање конкретности својих компанија и производа. Отварањем канцеларија Клуба отворених иновација у регионалним привредним коморама, пружа се директна подршка компанијама у процесу дигиталне трансформације, у већој примени иновација, као да саме креирају иновације, боље искористе иновациони потенцијал и предности које пружа дигитално пословање.

Показатељи у области иновација

Индикатори иновативних активности

Истраживање Републичког завода за статистику, о иновативним активностима у пословним субјектима који су у периоду од 2016. до 2018. године увели иновацију производа или процеса, или су имали иновације које су напуштене, односно које још нису завршене, показује да учешће пословних субјеката са бар једном од наведених врста иновација износи 50,2%. Кључни фактор за иновативне активности одређеног пословног субјекта представља величина тог субјекта.

Пословни субјекти према иновативности и величини

	Иноватори	Пословни субјекти који нису увели иновације
Мали пословни субјекти	7.566	8.312
Средњи пословни субјекти	1.573	971
Велики пословни субјекти	407	182

Извор: РЗС.

Иновативно је 69,1% великих пословних субјеката, 61,8% средњих пословних субјеката, док је иновативних малих пословних субјеката 47,7%. Од иновативних пословних субјеката, 79,3% чине мали пословни субјекти, 16,5% средњи, а 4,3% велики пословни субјекти.

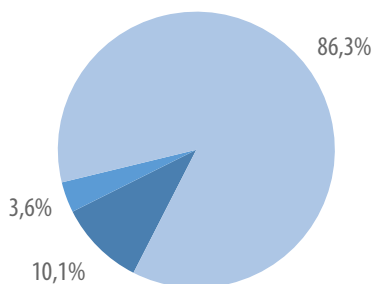
Пословни субјекти према иновативности и делатности

	Иноватори	Пословни субјекти који нису увели иновације
Производни пословни субјекти	2.854	2.185
Услужни пословни субјекти	6.692	7.281

Извор: РЗС.

Иновативне активности су заступљеније код пословних субјеката који се баве производњом, где је иновације увело 56,6% пословних субјеката, док је код услужних делатности иновације 47,9% пословних субјеката. Међу иноваторима, 70,1% се бави услужном делатношћу.

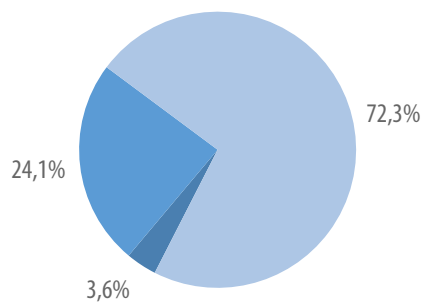
Структура прихода иноватора

- Нови производ или услуга за пословни субјекат
- Нови производ или услуга на тржишту
- Непромењен или занемарљиво промењен производ

Извор: РЗС.

Структура издатака за иновативне активности

- Истраживање и развој уговорени са другим пословним субјектом
- Научноистраживачки рад обављен интерно
- Сви остали издаци за иновације

Извор: РЗС.

У структури прихода пословних субјеката иноватора доминира учешће прихода од продаје непромењених или занемарљиво мало промењених производа и износи 86,3%. Учешће од продаје производа или услуга који су нови за пословни субјекат и учешће од продаје производа или услуга који су нови на тржишту збирно износи око 13,7%.

Издаци за иновативне активности укључују улагања у развој нових производа, улагања у увођење новог производа на тржиште, средства усмерена на значајно усавршавање постојећих производа, услуга или процеса, као и средства за иновационе пројекте који још нису довршени. У издатке за иновативне активности спадају текући издаци (плате, опрема, материјал, услуге и друго) и инвестициони издаци. Издаци за научноистраживачке активности износе 27,7%, било да су спроведене интерно или у сарадњи с неким другим субјектом, док су сви остали издаци, осим истраживања и развоја, учествовали у укупним издацима са 72,3%.

Значај фактора који су били препрека иновационим активностима, у %

	висок значај	средњи значај	мали значај	занемарљив значај
Превисоки трошкови	29,5	33,3	14,6	22,6
Недостатак финансијских средстава у пословном субјекту	25,5	35,5	18,6	20,4
Неизвесна тражња тржишта за иновативном робом и услугама	22,5	33,6	20,6	23,3
Велика конкуренција на тржишту	20,8	34,0	22,2	23,0
Тешкоће у добијању грантова или субвенција од државе за иновације	19,4	22,4	25,7	32,5
Недостатак квалификованог стручног особља	15,8	30,8	24,5	28,9
Други приоритети предузећа	15,7	32,9	25,9	25,5
Недостатак средстава од кредита или приватног капитала	15,3	30,4	21,8	32,5
Тешкоће у налажењу партнера за сарадњу	12,7	32,4	23,4	31,5
Недостатак приступа екстерном знању	8,6	25,6	30,5	35,3

Извор: РЗС.

Буџетска издвајања за науку

У Републици Србији у 2019. години утрошено је 21.856.218 динара буџетских средстава за активности истраживања и развоја (ИР). Удео укупних буџетских средстава за ИР у бруто домаћем производу износио је 0,4%. Највећи проценат буџетских средстава за ИР припао је сектору државе (58,7%), а затим сектору високог образовања (26,9%). У укупним средствима за финансирање научноистраживачког рада средства од међународних организација учествују са 10,1%, нефинансијски (пословни) сектор учествује са 3,4%, док је за непрофитни сектор било намењено мање 0,9% средстава.

Укупни буџетски издаци за ИР у 2019. години, према секторима

Извор: РЗС.

Посматрано према друштвено-економским циљевима, највише буџетских средстава опредељених за ИР било је утрошено за циљ Опште унапређење знања – Истраживање и развој финансирани из општих фондова универзитета (25,1%). За циљ Индустијска производња и технологија утрошено је 16,5%, а најмање средстава утрошено је за циљ Истраживање и експлоатација свемира (0,5%). Средства која су планирана за ИР буџетом за 2020. годину (пре ребаланса буџета) износила су 15.954.389 динара. Највише средстава, 26,8%, планирано је за Опште унапређење знања – ИР финансирани из општих фондова универзитета.

Удео буџетских средстава за ИР у 2019. години, према програмима (у %)

Извор: РЗС.

Удео буџетских средстава за ИР (стварни издаци) у 2019. години, према друштвено-економским циљевима (у %)

Извор: РЗС.

Европски индекс иновативности 2020

Европски индекс иновативности представља компаративни приказ и процену истраживања и иновационих перформанси у земљама Европске уније, али и другим земљама Европе. Овај показатељ приказује својеврсну SWOT анализу иновационих система земаља, идентификује приоритетне области за унапређење иновационих перформанси и указује на правце даљег развоја. Кроз анализу 27 засебних индикатора, постигнути резултати се упоређују са ЕУ просеком и класификују у неколико сегмената:

- „Иновациони лидери“ – земље чије су иновационе перформансе значајно изнад ЕУ просека (Луксембург, Данска, Финска, Холандија, Шведска).
- „Снажни иноватори“ – земље чије су иновационе перформансе благо изнад ЕУ просека (Аустрија, Француска, Немачка, Белгија и друге земље)
- „Умерени иноватори“ - земље чије су иновационе перформансе мало испод ЕУ просека (Пољска, Хрватска, Чешка, Словенија и друге земље)
- „Скромни иноватори“ - земље чије су иновационе перформансе за више од 50% испод ЕУ просека (Бугарска, Румунија и друге земље)

Европска комисија је објавила Европски индекс иновативности 2020 (European Innovation Scoreboard 2020). Закључак извештаја је да је Европска унија другу годину заредом престижна Сједињене Америчке Државе, али је потребан је додатни напор како би стигла иновативне лидере као што су Јужна Кореја, Аустралија и Јапан.

Од 2012. године иновативни учинак у ЕУ увећан је за готово 9 процентних поена, а у истом периоду иновационе перформансе увећане су у 24 земље, док су само у 3 државе чланице смањене. Овај индикатор могуће је упоредити и са ваневропским земљама, па је тако ЕУ по иновативном учинку успешнија од САД и Кине, али заостаје знатно за азијским економијама попут Јапана и Јужне Кореје, али и за Аустралијом и Канадом. Последњих година у прогресивном развоју налази се Кина, за коју се у наредним годинама очекује да заузме једну од водећих позиција у свету.

Србија се према овом индикатору, са резултатом 61,7 поена у 2019. години, налази у трећој групи земаља које су означене као „Умерени иноватори“, поред Турске. У поређењу са 2012. годином остварен је значајан напредак. Иновационе перформансе у Србији су највише увећане када је реч о иноваторима у МСП, затим у инвестицијама компанија у сектор ИР (истраживање и развој), као и у погодном иновативном окружењу. Ове компоненте индекса могуће је додатно рашчланити, те је тако Србија високо позиционирана и у: обезбеђивању ИКТ тренинга у компанијама (103,3), in-house иновацијама у МСП (105,5), издвајањима/ трошковима који не спадају у истраживање и развој (102,1), као и у МСП која имају иновативне производе или процесе (98,9). Најлошије иновативне перформансе Србија је забележила у областима интелектуалне својине, атрактивних истраживачких система, финансија и подршке, као и запослености.

Компоненте Европског индекса иновативности и остварени резултат Србије у 2019. години

Извор: European Innovation Scoreboard 2020.

Глобални индекс иновативности: „Стварање здравог живота - будућност медицинске иновације“

Глобални индекс иновативности кроз компаративни приказ основних иновационих компоненти приказује степен и ниво развијености једне земље. Универзитет Cornell, INSTEAD и Светска организација за интелектуалну својину (WIPO) у партнерству са другим организацијама и институцијама у годишњем извештају „The Global Innovation Index“ од 2007. године прати и рангира државе света према њиховим иновационим перформансама и успешности у иновацијама. Из године у годину, на водећим позицијама смењују се економски најразвијеније и најуређеније земље Европе и света: Швајцарска, САД, Велика Британија, Шведска и Холандија.

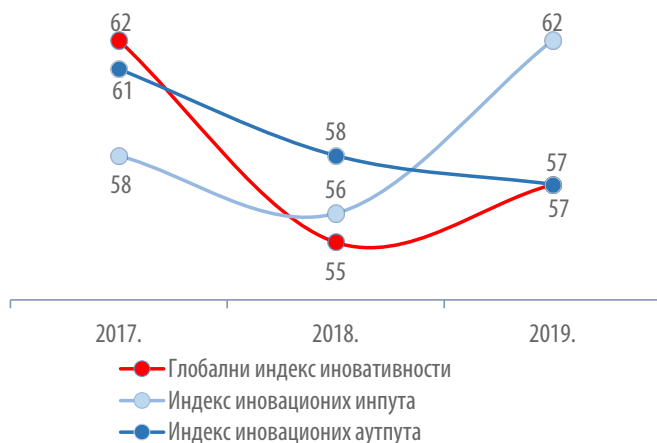
У 2019. години, Швајцарска је, већ девету годину заредом, најиновативнија земља на свету, а следе је Шведска, Сједињене Америчке Државе, Холандија и Велика Британија. Швајцарска, са укупним скором од 67,2, је светски лидер у области интелектуалне својине и заштите животне средине, а по први пут Израел је ушао у топ 10 као светски лидер у креирању апликација, пословној софистицираности и резултатима знања и технологије. На последњем месту налази се Јемен са 14,5 бодова.

Србија је у последње две године направила искорак и у 2019. години, међу 129 ранжираних земаља света према оствареном резултату, Србија се нашла на 57. месту са скором од 35,7 поена, док је 2018. године међу 126 ранжираних земаља заузела 55. позицију са скором од 35,5. Ова позиција може се окарактерисати као средишња, с обзиром на то да су економски слабије развијене земље региона попут Северне Македоније (59), Босне и Херцеговине (76) и Албаније (83) далеко лошије пласиране, док је с друге стране Словенија, као најразвијенија земља овог поднебља, на 31. месту.

Овај индекс обрађује седам области: институције, инфраструктуру, људски капитал, тржиште, бизнис, знање/технологију и креативни учинак. Србија је најбоље рангирана у првој области „Институције“, где је остварен значајан напредак за пет година, од 64. позиције у 2015. години до 47. позиције у 2019. години. Константан тренд напретка у иновацијама забележен је и у области „Знање и технологије“, где се Србија попела за 11 позиција у односу на 2015. годину, те се у 2019. години нашла на 48. месту ове листе. Србија је најлошије рангирана у области „Развијеност/софистицираност тржишта“, тј. прилагођености српског тржишта развоју и успеху иновација, и у тој области нашла се на 103. месту. Од стране економских аналитичара Уједињених нација, које креирају овај извештај, та позиција је окарактерисана као врло слаба, али у којој је простор за напредак у даљој будућности велики.

Највећи напредак у петогодишњем периоду забележен је у области „Пословно окружење“, где је Србија за само пет година напредовала за 32 места, те се у 2019. години нашла на 63. позицији међу 129 земаља света. Када је реч о осталим областима иновативности попут: људског капитала и истраживања, инфраструктуре и креативности, остварени резултати земље налазе се у распону 50-65. места, без значајнијих промена у посматраном периоду.

Основне области иновативности и ранг Србије у свету, 2017-2019. године

Извор: Global innovation index Report 2019.

Остварени резултат Србије по основним областима иновативности, 2017-2019. године

Извор: Global innovation index Report 2019.

Ранг Србије према областима индекса иновационих инпута

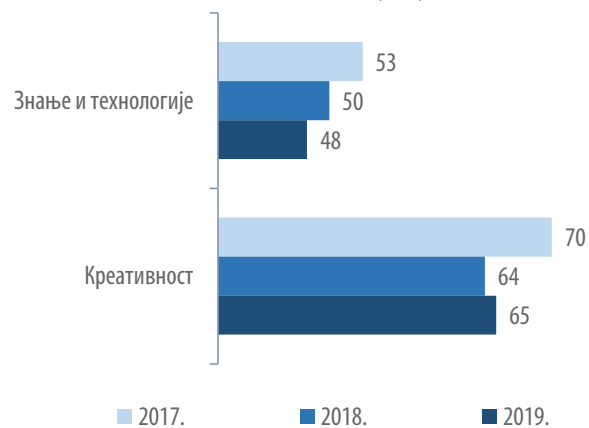
Извор: Global innovation index Report 2019.

Резултат Србије према областима индекса иновационих инпута

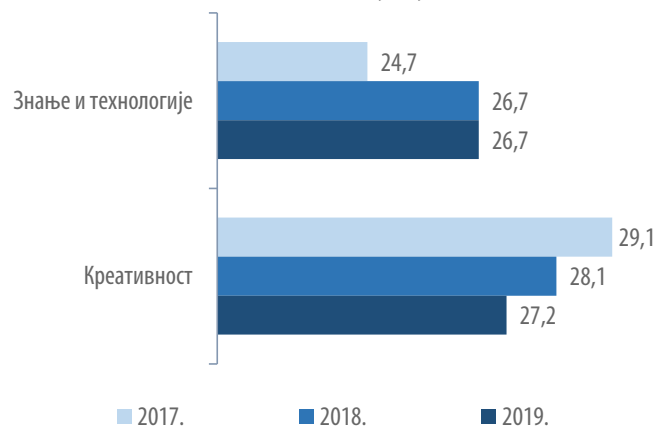
Извор: Global innovation index Report 2019.

Ранг Србије према областима индекса иновационих аутпута

Извор: Global innovation index Report 2019.

Компоненте индекса иновационих аутпута

Извор: Global innovation index Report 2019.

Привредна активност - макроекономски осврт

Привредна активност Србије, мерена **стопом реалног раста бруто домаћег производа**, у првом кварталу 2020. године износила је 5,0%, уз остварену стабилност макроекономских индикатора, исказану у виду ниске и предвидиве инфлације, опадајућег нивоа јавног дуга, као и стабилности финансијског система. Остварена стопа раста из првог тромесечја је иницијално требало да представља полазну основу за прогресивни развој земље у текућој години, а пројекција за 2020. годину је првобитно износила 4,0%¹. У првом кварталу настављени су трендови из друге половине претходне године који подразумевају раст привредне активности, вођен пре свега значајним перформансама грађевинске индустрије, појединих категорија услужне делатности, али и обимним јавним радовима и страним директним инвестицијама.

Међутим, у првом кварталу 2020. године, свет је задесила епидемија корона вируса (COVID-19) која се убрзо из Кине проширила и на све земље света, те је Светска здравствена организација (СЗО) по други пут у XXI веку прогласила глобалну пандемију (након 2009. године и пандемије грипа А-Х1Н1). Према извештају ММФ-а из јуна, светску привреду очекује контракција од 4,9% у текућој години², а пројекције за еврозону су још песимистичније и износе -10,2%, док је раст привредне активности планиран једино у Кини, где би БДП могао бити увећан за око 1%.³ Поред Светске банке и ММФ, и друге кредибилне међународне институције попут *Goldman Sachs* и *S&P* се баве пројекцијама за текућу годину и готово сви економисти су сложни у оцени да светску привреду очекује значајна контракција, уз одређене благе корекције, што је још један показатељ велике глобалне неизвесности која влада у овој години.

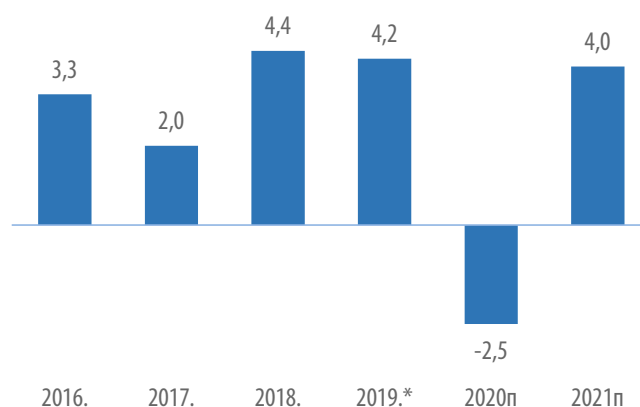
Поменути вирус је у Србију стигао на самом завршетку првог квартала, те су остварени резултати у овом периоду изнадпросечни, док се негативни утицај вируса на економију осећа у другом кварталу године. Економски аналитичари процењују да ће у другом кварталу бити забележен највећи пад БДП-а и да ће у том периоду бити нанета највећа штета привреди Србије, као и то да ће тренд развоја привреде имати облик налик на знак за штиклирање (✓). Ово значи да ће за пад привредне активности који се догодио у другом кварталу, а пре свега у априлу, бити неопходно

¹ Фискална стратегија за 2020. годину са пројекцијама за 2021. и 2022. годину.

² Од најразвијенијих светских земаља предњаче Велика Британија (-10,2%), Канада (-8,4%), САД (-8,0%), Немачка (-7,8%), Русија (-6,6%).

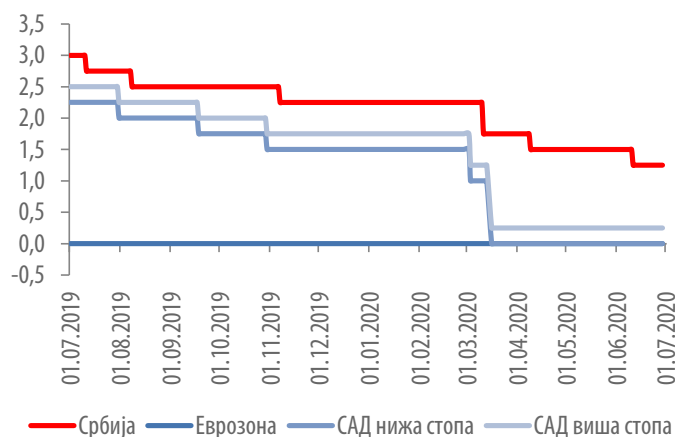
³ Уколико се оствари пројекција ММФ-а, ово ће бити најмањи раст БДП Кине још од 1976. године.

Реални раст БДП (у %)

Извор: РЗС, Светска банка (пројекције за 2020. и 2021. годину су ревидиране услед глобалне кризе изазване пандемијом COVID-19).
(*Процена РЗС)

Кретање референтних каматних стопа у Србији, еврозони и САД у последњих годину дана

Извор: Bloomberg L.P.

неколико квартала да се економија потпуно опорави, стабилизује и врати на ниво од пре кризе. У поређењу са другим, значајно убрзање привредне активности очекује се у трећем и четвртом кварталу за које економисти очекују да ће бити покретачи економског опоравка привреде земље.⁴

Као последица најновије здравствене и економске ситуације у свету, циљане стопе су кориговане наниже, па је Светска банка у свом редовном извештају у јуну нагласила да је пројекција пада БДП Србије у 2020. години 2,5%, са могућношћу минималног одступања у зависности од динамике успоравања привреде Србије. Ова пројекција се може окарактерисати као објективна, с обзиром на то да Србија не испољава изразиту зависност од индивидуалних делатности индустрије, али ни од најпогођенијих области сектора услуга, те ће у поређењу са земљама региона, Србија у 2020. години забележити мањи пад БДП-а⁵. Међутим, пакет помоћи од укупно 5,1 милијарде евра⁶ има за циљ да ублажи негативно дејство последица пандемије и допринесе бржем опоравку и стабилизацији економије.

Укупна **индустријска производња** у периоду јануар-мај 2020. године је смањена за 2,6% у односу на исти период прошле године. У сектору снабдевања електричном енергијом, гасом, паром и климатизација остварен је пад индустријске производње од 5,8%, а у сектору прерађивачке индустрије 2,5%, док је раст индустријске производње забележен само у сектору рударства и износи 4,6%. На пад производње у првих пет месеци највећи утицај имали су пад производње у априлу (-16,6%) и у мају (-9,3%) који су последица интензивне борбе земље против пандемије, као и бројних изазова са којима су се компаније суочавале током непуна два месеца ванредне ситуације. У наредним месецима, упркос присуству вируса, треба очекивати консолидацију и постепени опоравак индустријске производње.

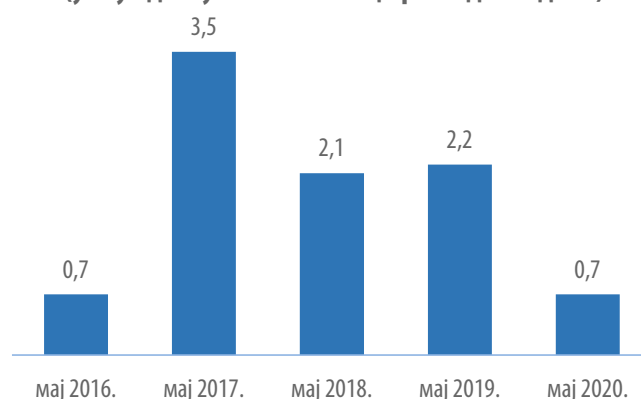
Народна банка Србије наставила је да води експанзивну монетарну политику, као и да подржава привредну активност у земљи одржавањем ниске референтне каматне стопе која тренутно износи 1,25%, што представља историјски низак ниво. Ово је трећа корекција наниже овог индикатора од почетка године, а уједно и од проглашења пандемије, уз напомену да је свака од наведене три корекције извршена за 25 базних поена. Последња промена кључне стопе извршена је у јуну и имала је за циљ да санира последице и подстакне бржи опоравак привреде од пандемије COVID-19. **Међугодишња инфлација** је у мају 2020. године

⁴ Под претпоставком да другог таласа пандемије на јесен не буде, а уколико га буде, претпоставка је да ће бити знатно слабијег интензитета него у априлу.

⁵ Земље у региону попут Хрватске, Албаније, Бугарске, Грчке, које испољавају високу зависност од сектора туризма, у текућој години забележиће значајно већи пад привредне активности, а самим тим и већи раст у 2021. години.

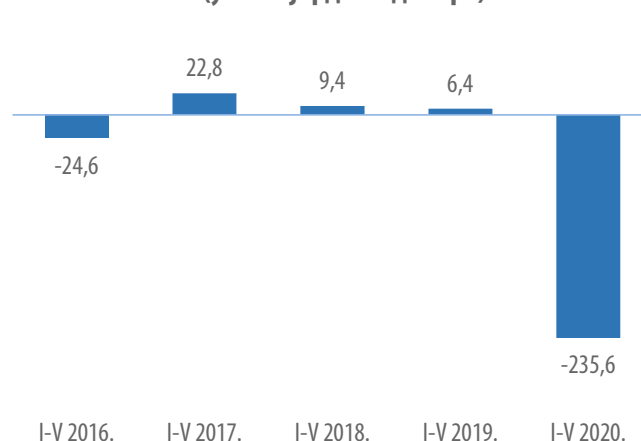
⁶ Укупан обим пакета помоћи привреди чини око 50% годишњег буџета Републике Србије.

Потрошачке цене (у % у односу на исти месец претходне године)

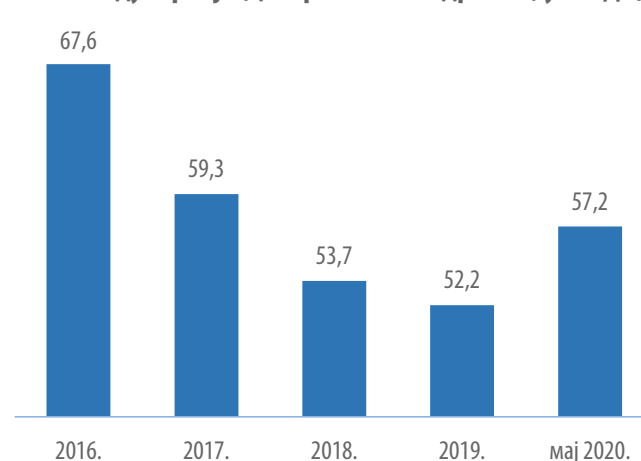
Извор: РЗС.

Биланс консолидованог буџета Србије (у милијардама динара)

Извор: Министарство финансија.

Јавни дуг Србије (централни ниво државе, у % БДП)

Извор: Министарство финансија.

износила 0,7%, што је испод циља Народне банке Србије, који износи $3,0\% \pm 1,5$ п.п. Од почетка године инфлација је значајно успорила, а као главни разлози издвајају се: пад цена основних инпута (нафте, метала и друго), непромењен девизни курс, привремена контрола цена егзистенцијалних добара, одлагање и суздржавање од куповине неегзистенцијалних добара итд. Успоравање инфлације је присутно у готово свим земљама Централно-Источне Европе. Народна банка Србије очекује да ће инфлација у 2020. и 2021. години бити на доњој граници циља, односно, 1,5% и 1,8%, респективно.

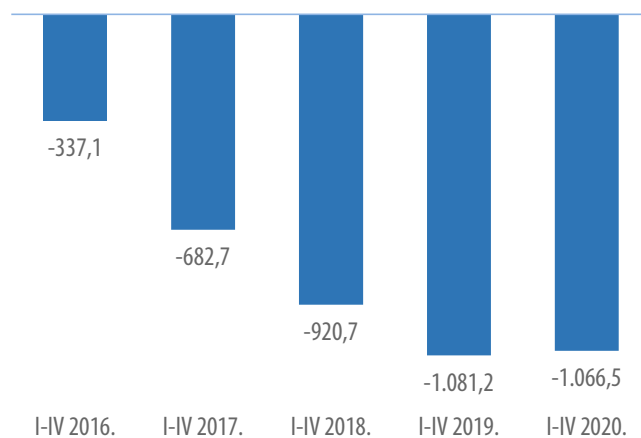
Према подацима Министарства финансија, у периоду јануар-мај 2020. године забележен је дефицит консолидованог буџета од 235,6 милијарди динара, пре свега као последица раста јавних расхода, али и пада јавних прихода проузрокованих пандемијом вируса. Само у априлу и мају текуће године дефицит консолидованог буџета је повећан за 182,6 милијарди динара. На крају маја 2020. године **удео јавног дуга у БДП Србије** износио је 57,2%, што представља повећање од 4,8 процентних поена у поређењу са стањем на крају априла, због претходно објашњених фактора. Ипак, Програм економске подршке привреди у условима епидемије корона вируса утицаће на значајан раст буџетског дефицита у текућој години, али и раст јавног дуга. Министарство финансија је саопштило да и поред свих мера подршке, учешће јавног дуга у БДП неће прећи 60%.

Агенција за процену кредитног рејтинга, *Standard and Poor`s*, која је крајем прошле године повећала кредитни рејтинг на „BB+“ са позитивним изгледом да у 2020. години дође до унапређења, половином јуна је потврдила кредитни рејтинг Србије, али због ванредне здравствене и економске ситуације извршена је корекција изгледа (енг. *outlook*), са позитивног на стабилан. Агенција *Fitch Ratings* је крајем марта потврдила кредитни рејтинг Србије на „BB+“ са стабилним изгледом да у текућој години дође до унапређења, док агенција *Moody`s* није процењивала кредитни рејтинг од септембра прошле године, те се он налази на нивоу „Ba3“ са позитивним изгледом.

Србија је у прва четири месеца 2020. године привукла нешто мање од 1,1 милијарде евра (међугодишњи пад од 8,0%) **страних директних инвестиција**. Посматрано по месецима, у марту је забележен раст прилива страних директних инвестиција (у односу на исти месец 2019. године) од 24,5%, док је у априлу, када је пандемија имала најјачи интензитет, забележен пад прилива од 32,8%. Укупан нето прилив СДИ у прва четири месеца је у потпуности довољан за покриће дефицита текућег рачуна платног биланса.

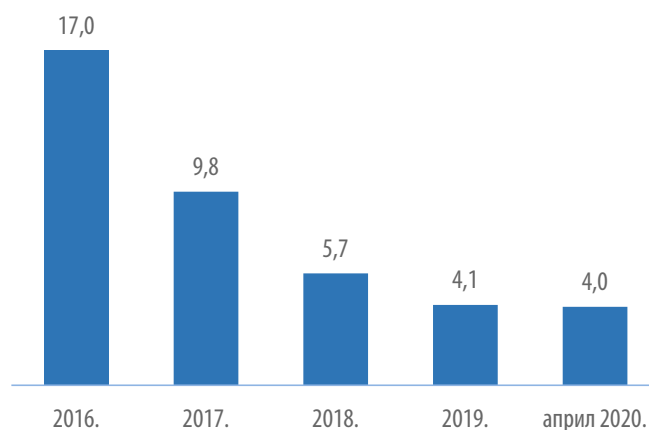
Укупна **спољнотрговинска робна размена** Србије у периоду јануар-мај 2020. године износила је 15,3 милијарди евра што представља пад од 8,1% у односу на исти период прошле године. Извезено је робе у вредности 6,4 милијарди евра, што представља смањење од 9,5%, док је увоз робе износио 8,9 милијарди евра, што представља пад од

Текући рачун платног биланса Републике Србије (у милионима евра)

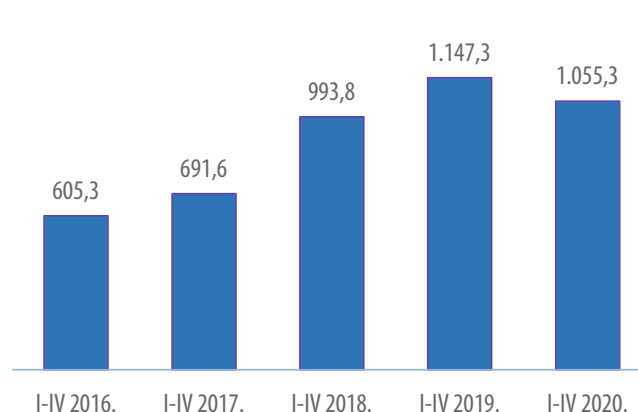
Извор: НБС.

Удео ненаплативих кредита (NPL) у укупним кредитима (у %)

Извор: НБС.

Нето СДИ (у милионима евра)

Извор: НБС.

7,1%. Дефицит робне размене износи око 2,5 милијарди евра, што је смањење од 0,5% у поређењу са истим периодом претходне године, док је покривеност увоза извозом смањена на 72,0% тј. мања је од покривености у истом периоду претходне године, када је износила 73,8%. Висок дефицит је последица чињенице да привредни раст у значајној мери зависи од увоза материјала и производа за потребе инвестиционе активности и потрошње као компоненти бруто домаћег производа, релативно јаког динара у односу на кључне валуте, али и набавке медицинских средстава и опреме за време пандемије.

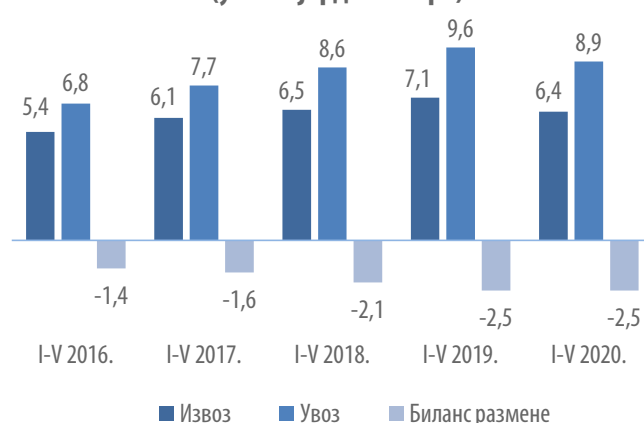
Србија је у прва четири месеца 2020. године забележила **суфицит у трговини услугама** од 413,2 милиона евра уз међугодишњи пораст за 55,4%, што указује на прогресивни развој овог сектора привреде на почетку године. **Дефицит текућег рачуна платног биланса** је, према подацима Народне банке Србије, у периоду јануар-април износио нешто мање од 1,1 милијарде евра, што представља пад од 1,4% у поређењу са истим периодом претходне године.

Према Анкети о радној снази, у првом кварталу 2020. године број запослених износио је 2,9 милиона и запосленост је повећана за 66,9 хиљада у односу на исти квартал 2019. године, док је број незапослених 310,3 хиљада и мањи је за 76,8 хиљада у поређењу са истим кварталом 2019. године. **Стопа запослености** популације старости 15 и више година у првом кварталу текуће године износила је 48,7%, а **стопа незапослености** 9,7%. Подаци о стању на тржишту рада у Републици Србији у прва три месеца ове године су готово идентични са ситуацијом из четвртог квартала прошле године, тј. запосленост је смањена за један процентни поен, док је стопа незапослености на истом нивоу. Ипак, како је ванредно стање проузроковано пандемијом проглашено половином марта, а пун интензитет је достигнут у априлу, извесне промене стања на тржишту рада треба очекивати у другом кварталу 2020. године.⁷

Развој вируса је утицао и на тржиште рада у дијаспори, те се одређени број радника на привременом раду у иностранству вратио у Србију, а њихово евентуално учешће на домаћем тржишту рада у највећој мери ће зависити од реалне могућности повратка на радна места у страним земљама. **Просечна бруто зарада** исплаћена у периоду јануар-април 2020. године износила је 81.734 динара, док је **просечна нето зарада** износила 59.173 динара. У односу на исти период претходне године, бруто зарада је реално већа за 8,2%, а нето зарада за 8,0%. Уједно, медијална нето зарада за април 2020. године износи 44.129 динара, што значи да је 50% запослених остварило зараду мању од наведеног износа.

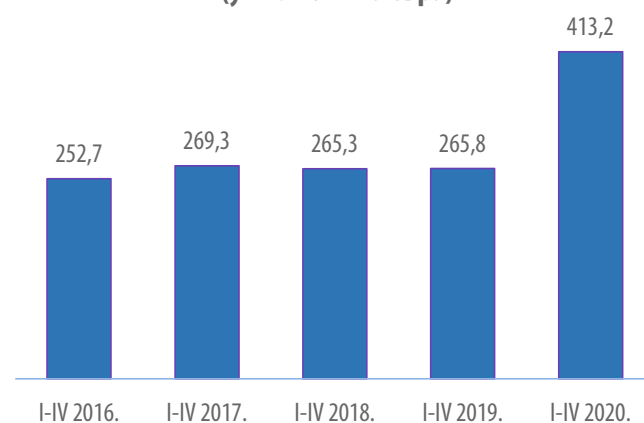
⁷ Иако ће тржиште рада у текућој години бити под снажним притиском услед пандемије корона вируса, Програм економске подршке је дизајниран у правцу одржања ликвидности привредних друштава и очувању запослености.

Спољнотрговинска робна размена (у милијардама евра)

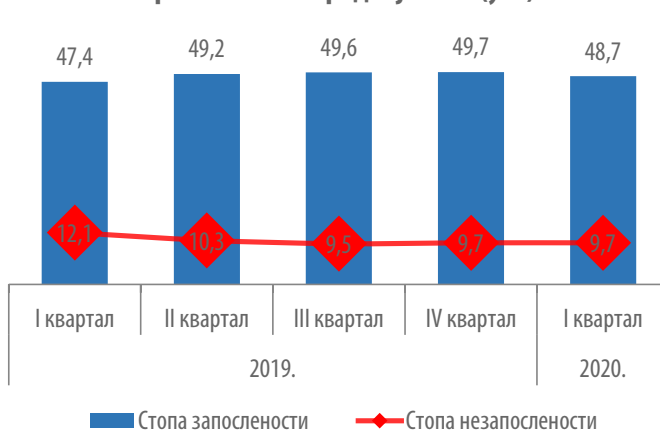
Извор: РЗС.

Суфицит у размени услуга (у милионима евра)

Извор: НБС.

Кретање стопе запослености/незапослености становништва старости 15 и више година, према Анкети о радној снази (у %)

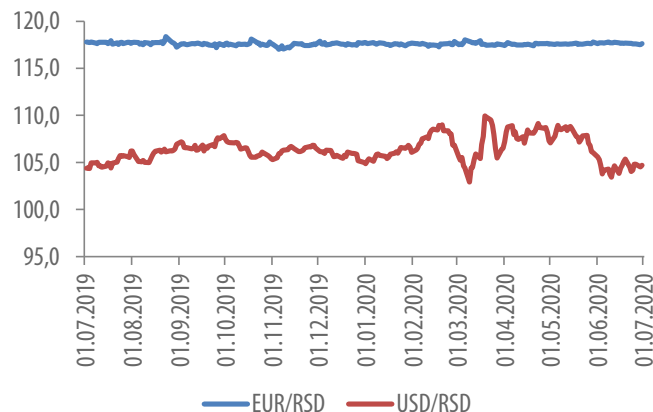

Извор: РЗС.

Према подацима Народне банке Србије, међугодишња стопа раста кредитне активности у Србији наставила је тренд стабилног и одрживог раста, и у априлу 2020. године је убрзана на 12,0%. Кредити привреди су у априлу 2020. године међугодишње повећани за 16,0%. Инвестициони кредити су већ годину дана најзаступљенија категорија кредита (са учешћем од 44,7% у априлу 2020. године), а следе кредити за обртна средства (са учешћем од 39,9% у априлу 2020. године). Стабилност банкарског сектора у Србији је очувана и додатно ојачана, захваљујући мерама Народне банке Србије, а смањен је удео проблематичних кредита у укупним кредитима на 4,0% (април 2020. године). Раст кредитне активности очекује се и у наредном периоду, као резултат досадашњег ублажавања монетарне политике НБС, ниских каматних стопа у зони евра, међубанкарске конкуренције и смањења NPL-а. Као меру подршке привреди и грађанима за време пандемије, НБС је увела тромесечни мораторијум на отплату дугова, што је у складу са праксом у многим европским државама.

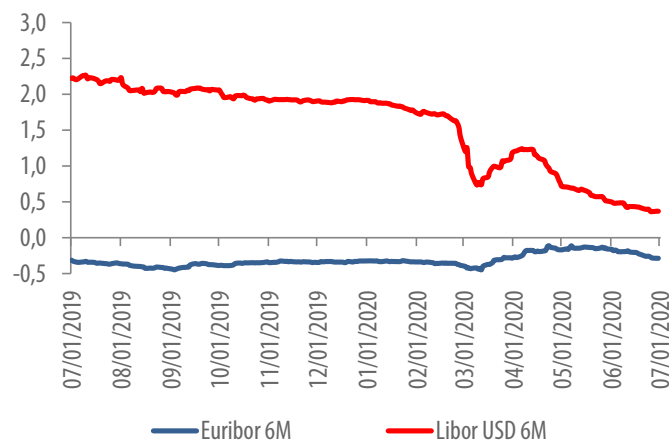
Динар, као национална валута, је у првој половини 2020. године чврсто задржао своју вредност у односу на евро, чиме је остао једна од најстабилнијих валута у свету. **Просечан девизни курс** је износио 117,5741 динара за један евро. Динар је једна од ретких валута у свету које су за време пандемије задржале своју вредност према евр, док се блага депресијација јавила код готово свих валута земаља Централно-Источне Европе⁸. Са друге стране, повећана неизвесност на светском тржишту је допринела јачању долара у односу на корпу најважнијих светских валута, те је тако долар, од момента избијања пандемије у Србији, и у односу са динаром забележио благу апресијацију. У првој половини године, просечан курс износио је 106,6645 динара за један амерички долар. Народна банка Србије наставља политику интервенција на девизном тржишту како би спречила веће дневне осцилације националне валуте. Такође, очекује се да курс динара према евр устане стабилан у наредном периоду, без обзира на негативне последице пандемије.

Кретање девизних курсева у последњих годину дана

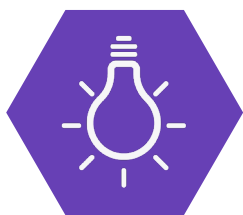
Извор: Bloomberg L.P.

Кретање каматних стопа у последњих годину дана

Извор: Bloomberg L.P.

⁸ Пад вредности домаће валуте до 5%.

Заступање интереса привреде

– регулативе и иницијативе

Учешће у изради прописа

Међуресорно радно тело за израду Стратегије истраживања и иновација за паметне специјализације Републике Србије RIS3 – Research and Innovation Strategy for Smart Specialization in the Republic of Serbia

Влада Републике Србије је 27. фебруара 2020. године усвојила Стратегију паметне специјализације као стратешки приступ економском развоју, која ће се реализовати кроз циљану подршку истраживачким, развојним и иновационим активностима. Ова стратегија представља важан инструмент за побољшање иновационог и истраживачког екосистема у Републици Србији. Кроз процес израде овог документа идентификован је одређен број приоритетних области у које је потребно даље инвестирати, а то су: информационо-комуникационе технологије, храна за будућност, машине и производни процеси будућности и креативне индустрије.

Прописи објављени у претходном периоду

- **Уредба о утврђивању Програма подршке малим и средњим предузећима за набавку опреме у 2020. години**
(„Службени гласник РС”, бр. 5/2020 од 22. јануара 2020.)
- **Уредба о утврђивању Програма подстицања развоја предузетништва кроз финансијску подршку за почетнике у пословању у 2020. години**
(„Службени гласник РС”, бр. 5/2020 од 22. јануара 2020.)
- **Уредба о утврђивању Програма подстицања предузетништва кроз развојне пројекте у 2020. години**
(„Службени гласник РС”, бр. 5/2020 од 22. јануара 2020.)
- **Закон о жиговима**
(„Службени гласник РС”, бр. 6/2020 од 1. фебруара 2020.)
- **Стратегија паметне специјализације у Републици Србији за период од 2020. до 2027. године**
(„Службени гласник РС”, бр. 21/2020 од 6. марта 2020.)
- **Уредба о утврђивању Програма за промоцију и популаризацију иновација и иновационог предузетништва за 2020. годину**
(„Службени гласник РС”, бр. 21/2020 од 6. марта 2020.)
- **Уредба о утврђивању програма подршке развоју и промоцији женског иновационог предузетништва за 2020. годину**
(„Службени гласник РС”, бр. 21/2020 од 6. марта 2020.)
- **Стратегија индустријске политике Републике Србије од 2021. до 2030. године**
(„Службени гласник РС”, бр. 35/2020 од 18. марта 2020.)
- **Уредба о утврђивању Програма подршке подизању иновационих капацитета јединица локалне самоуправе на територији Републике Србије за 2020. годину**
(„Службени гласник РС”, бр. 76/2020 од 21. маја 2020.)

- **Правилник о подстицајима за унапређење система креирања и преноса знања кроз развој техничко-технолошких, примењених, развојних и иновативних пројеката у пољопривреди и руралном развоју**
("Службени гласник РС", бр. 76/2020 од 21. маја 2020.)
- **Акциони план за период 2020–2022. године за примену Стратегије развоја вештачке интелигенције у Републици Србији за период 2020–2025. година**
("Службени гласник РС", бр. 81/2020 од 5. јуна 2020.)

За додатне информације о осталим регулативама и иницијативама ПКС у области иновација контактирајте **Службу за иновације ПКС** путем телефона **011 / 41 49 622** или нам пишите на имејл: inovacije@pks.rs.

Преглед накнада и такси у области заштите животне средине

У условима тржишне привреде, заштита животне средине постиже се позитивним превентивним деловањем загађивача, посебно у делу смањења, односно спречавања загађивања, као и одговорним деловањем друштвене заједнице (локалне и регионалне). У Србији је у последњих неколико година изграђен нормативни систем захватања прихода од коришћења природних добара, применом начела *корисник плаћа*, као и мера за дестимулисање негативних утицаја на животну средину, применом начела *загађивач плаћа*.

За остваривање циљева политике заштите животне средине у Републици Србији, законским и подзаконским актима, као један од извора финансирања, предвиђена су и средства наплаћена по основу накнада и такси. Као таква, она представљају приход Зеленог фонда, Покрајинског и локалног буџетског фонда за заштиту животне средине и чине доминантан извор финансирања животне средине. Са друге стране, накнаде и таксе у области заштите животне средине за привредне субјекте, као обвезнике плаћања накнаде, често представљају не мало финансијско оптерећење. Међутим, када се узме у обзир значај превенције и заштите здравља људи, уз очување природних ресурса и животне средине, ова средства представљају значајан инвестициони потенцијал да се одговори на потребе, проблеме и циљеве заштите животне средине.

До усвајања Закона о накнадама за коришћење јавних добара¹, који је донела Народна скупштина Републике Србије почетком децембра 2018. године, у области заштите животне средине плаћало се укупно девет врста накнада. Једна од слабости оваквог система финансирања се управо односила на непостојање јединственог закона којим су обухваћене све накнаде. Новим законским решењем, за област заштите животне средине, чланови 99-164. предметног закона, регулишу прописивање накнада и то:

1. Накнада за коришћење рибарског подручја;
2. Накнада за коришћење заштићеног подручја;
3. Накнада за сакупљање, коришћење и промет врста дивље флоре, фауне и гљива;
4. Накнада за загађивање животне средине;
5. Накнада за заштиту и унапређивање животне средине;
6. Накнада за производе који после употребе постају посебни токови отпада;
7. Накнада за амбалажу или упакован производ;
8. Накнада за загађивање вода.

¹ Закон о накнадама за коришћење јавних добара (Сл. гласник РС бр. 95/18, 49/19) – Основни текст на снази од 16.12.2018, у примени од 01.01.2019.

Законско решење, које је у примени од 1. јануара 2019. године, осим одредаба чл. 154-164. овог закона који се примењује од 1. јануара 2020. године, треба да отклони неправилности досадашњег система финансирања, барем у делу јединственог обухвата накнада, чиме би наплата била поједностављена и транспарентна, а сам систем ефикасније функционисао.

Полазећи од значаја које финансирање у заштиту животне средине има, као и обавеза привреде које проистичу из тога, сачињен је извод из Закона о накнадама за коришћење јавних добара („Сл. гласник РС“ бр. 95/18, 49/19, 86/19), са прегледом накнада и такси у овој области.

У документу „[Преглед накнада и такси у области заштите животне средине](#)“ је представљен извод из Закона о накнадама за коришћење јавних добара („Сл. гласник РС“ бр. 95/18, 49/19), са прегледом накнада и такси у овој области.

За додатне информације контактирајте са **Центром за животну средину, техничке прописе, квалитет и друштвену одговорност ПКС** путем телефона **011 / 41 49 631** или нам пишите на имејл: zivotnasredina@pks.rs.

У фокусу

Мере подршке развоју иновативне привреде

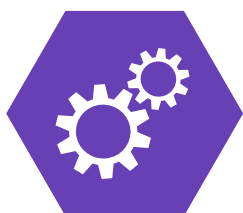
На скупу „Мере подршке развоју иновативне привреде“ одржаном у фебруару 2020. године у Палати Србија окупило се више од 700 привредника. Председница Владе Србије представила је мере за развој иновативне привреде, које су креиране са циљем да омогуће брже развијање пословања, запошљавање, као и да се олакша и убрза повратак наших људи из иностранства, подигне конкурентност привреде и повежу привреда и универзитети. Циљ је да се захваљујући наведеним мерама убрза трансформација пословања и Србија постане једна од 30 најиновативнијих привреда у свету, оценио председник Привредне коморе Србије.

Најављено је да ће се од 1. марта почети са применом олакшица за запошљавање повратника и странаца у Србији. Већ од 1. јануара 2020. године примењују се пореске олакшице за запошљавање младих па је предвиђено да ако привредник запосли младу особу или некога ко није био запослен током 2019. године држава преузима трошак до 70 одсто пореза и доприноса на њихове зараде до краја 2022. године.

За запошљавање повратника из дијаспоре, као и странаца, предвиђено је да привредници плаћају 70 одсто ниже порезе и доприносе на њихове зараде током пет година, уз одређене услове. Председница Владе Србије објаснила је да ће то бити омогућено привреднику који запосли повратнике из дијаспоре, уз услов да су они у иностранству били минимум две године, као и да су плаћени у износу три пута већем од просечне плате у Србији, односно 217.656,00 динара.

Истакнуто је да ће 70 одсто ниже порезе и доприносе на зараде плаћати послодавац ако запосли млађе од 40 година који су отишли на школовање у иностранство, тамо провели минимум годину дана, вратили се у Србију, а да им исплаћују плату од 145.104,00 динара. Током претходне, 2019. године промењен је порески оквир, па је тако, Србија далеко најконкурентнија у целој Европи како по улагањима у иновације, стварању интелектуалне својине тако и по инвестицијама у истраживање и развој. За улагања је пореска основица дупло мања, а ако неко у Србији производи интелектуалну својину, порез на добит од интелектуалне својине износи само три одсто, уместо стандардних 15 одсто. Брошура се може преузети [ОВДЕ](#).

Подршка привреди

Подршка пословању привреде

Порески подстицаји

Трошкови истраживања и развоја

Према члану 22г „Закона о порезу на добит“ дозвољено је признавање трошкова истраживања и развоја у пореском билансу у двоструком износу: Као расход у пореском билансу обвезника могу се признати, у двоструко увећаном износу, трошкови који су непосредно повезани са истраживањем и развојем које обвезник обавља у Републици. Истраживањем се сматра оригинално или планирано истраживање предузето у циљу стицања новог научног или техничког знања и разумевања, а развојем примена резултата истраживања или примена другог научног достигнућа или дизајна производње нових значајно побољшаних материјала, уређаја, производа, процеса, система или услуга пре приступања комерцијалној производњи или коришћењу.

Улагање у иновативно привредно друштво

Према члану 50ј „Закона о порезу на добит“ обвезнику који се не може сматрати новооснованим привредним друштвом које обавља иновациону делатност, а који изврши улагање у капитал новооснованог привредног друштва које обавља иновациону делатност, признаје се **право на порески кредит у висини од 30% извршеног улагања**. Обвезник може да користи порески кредит у првом наредном пореском периоду који следи периоду у коме је испуњен услов, а неискоришћени део пореског кредита може се пренети на рачун пореза на добит из будућих обрачунских периода, али не дуже од пет година. Највиши износ пореског кредита који се може признати појединачном пореском обвезнику по основу улагања у капитал једног новооснованог привредног друштва које обавља иновациону делатност износи **100.000.000,00 динара** (око 850.000 евра), са тим да највиши износ пореског кредита независно од броја улагања који се може искористити на рачун пореза на добит у једној пореској години износи 50.000.000,00 динара.

Новооснованим привредним друштвом које обавља иновациону делатност сматра се привредно друштво од чијег оснивања није прошло више од три године, а које претежно обавља иновациону делатност у смислу закона којим се уређује иновациона делатност (активности које се предузимају ради стварања нових производа, технологија, процеса и услуга или значајне измене постојећих, а у складу са потребама тржишта) и које испуњава следеће услове:

1. годишњи приход према последњим финансијским извештајима не прелази 500.000.000,00 динара;
2. од оснивања није расподељивало добит и неће ни расподељивати у периоду од три године од дана извршеног улагања.
3. центар пословних активности се налази на територији Републике Србије;
4. није настало статусном променом у складу са законом којим се уређују привредна друштва;
5. у сваком пореском периоду почевши од првог наредног периода од периода у ком је основано и закључно са остваривањем услова:

- трошкови истраживања и развоја чине најмање 15% укупних расхода, или
- висококвалификовани запослени чине више од 80% свих запослених, или
- је власник, односно корисник депонованог ауторског дела или патента које је непосредно повезано са иновационом делатношћу коју обавља.

„Правилником о условима и начину остваривања права на порески кредит за улагање у капитал новооснованог привредног друштва које обавља иновациону делатност“ (“Сл. гласник РС”, број 50/19) прописано је да обвезник подноси уз пореску пријаву за годину у којој је извршио наведено улагање три изјаве:

Изјаву о улагању у иновационе делатности потписану од стране самог друштва које улаже и која садржи:

1. да друштво у које је улагање извршено испуњава може сматрати новооснованим привредним друштвом које обавља иновациону делатност;
2. да пре улагања самостално или заједно са свим повезаним лицима није поседовао више од 25% акција или удела, односно гласова у органима управљања новооснованог привредног друштва
3. да је улагање извршено у виду у потпуности уплаћених новчаних улога којима се повећава капитал новооснованог привредног друштва које обавља иновациону делатност.

Поред тога уз пријаву се подносе и две изјаве потписане од стране новооснованог друштва које између осталог садржи изјаву:

- да трошкови истраживања и развоја друштва чине најмање 15% укупних расхода, или
- да запослени са високом стручном спремом чине више од 80% свих запослених друштва, или
- да је друштво власник, односно корисник депонованог ауторског дела или патента које је непосредно повезано са иновационом делатношћу коју обавља.

Примењује се на плаћање пореске обавезе почев за 2019. годину, односно за порески период који почиње у 2019. години.

Ослобођење од плаћања пореза и доприноса из зараде оснивача новооснованог иновативног предузећа

Нова пореска олакшица односи се на новоосновано привредно друштво које обавља иновациону делатност. Може да се оствари право на ослобођење од плаћања обрачунатог и обустављеног пореза и доприноса из зараде оснивача који су запослени у том новооснованом привредном друштву за зараде оснивача исплаћене у периоду од 36 месеци од дана када је основано привредно друштво за сваког оснивача по основу његове месечне зараде, и то зараде чији износ није виши од 150.000,00 динара месечно, а уколико је виши онда по основу дела зараде у висини највише до 150.000,00 динара. Пореско ослобођење из овог члана може да оствари послодавац који је основан закључно са 31. децембром 2020. године.

Актуелни програми

Подршка директним улагањима

RAS

Развојна агенција Србије

Развојна агенција Србије (РАС) је владина организација која привреди нуди широк спектар услуга, укључујући подршку директним инвестицијама, подстицај конкурентности и промоцију извоза, као и спровођење пројеката који имају за циљ да побољшају репутацију и углед Србије и позитивно утичу на економски и регионални развој.

Као јединствен партнер привреде и компанија које послују у нашој земљи, РАС годинама уназад креира и имплементира програме и активности усмерене ка оснаживању економије, убрзавању економског раста и развоја Републике Србије. РАС спроводи и непрестано креира нове јединствене програме подршке микро, малим и средњим предузећима и предузетницима (ММСПП), и труди се да тим програмима и активностима адекватно одговори на изазове и потребе ММСПП сектора. Агенција, такође, пружа неизоставну подршку у сваком развојном кораку домаћим и страним улагачима који желе да оснују или прошире своје пословање у Србији.

Домаћим и страним компанијама у Републици Србији на располагању су, под једнаким условима, новчани подстицаји за директна улагања. Само у току 2018. и 2019. године потписана су чак **72** инвестициона уговора, који предвиђају скоро милијарду евра улагања и отварање више од **20.500** нових радних места. Влада Републике Србије уредила је област подршке директним улагањима „Уредбом о одређивању критеријума за доделу подстицаја ради привлачења директних улагања“, којом су дефинисани су услови за доделу подстицаја у производном сектору и сектору услуга сервисних центара, док је посебним уредбама дефинисано који су то услови за доделу подстицаја у сектору производње прехранбених производа и сектору услуга хотелског смештаја.

Услови за доделу средстава

- Одржавање инвестиција на истој локацији најмање 5 година за велика, а 3 године за мала и средња привредна друштва;
- Након реализације инвестиционог пројекта број запослених се не сме смањивати најмање 5 година за велика и 3 године за мала и средња привредна друштва.

Рок за реализацију инвестиционог пројекта

- До 3 године од датума подношења пријаве за доделу средстава, а који се након закључења уговора може продужити најдуже до 5 година;
- До 10 година од датума подношења пријаве за доделу средстава, за улагање од посебног значаја.

Постоје три нивоа за доделу новчаних подстицаја:

- за запошљавање нових радника,
- за оправдане трошкове улагања, и
- за радно-интензивне пројекте

Према „Уредби о одређивању критеријума за доделу подстицаја ради привлачења директних улагања“ у области производње прехранбених производа средства се могу доделити за реализацију инвестиционих 32 пројеката у области: производње прехранбених производа која, у смислу прописа којима се одређује класификација делатности, обухвата прераду производа пољопривреде, шумарства и рибарства, ради

добијања хране за људе или животиње, а укључена је и производња различитих међуфазних производа. Према „Уредби о одређивању критеријума за доделу подстицаја ради привлачења директних улагања“ у сектору услуга хотелског смештаја средства се могу доделити за реализацију инвестиционих пројеката у сектору **услуга хотелског смештаја** у бањским и климатским местима.

У циљу јачања равномерног економског и привредног развоја Републике Србије предвиђени су минимални критеријуми у погледу инвестиционог улагања и отварања нових радних места у зависности од **степенa развијености јединице локалне самоуправе** у којој се врши улагање.

Степен развијености јединице локалне самоуправе	Минимални број новозапослених	Минимално улагање
I	50	500.000€
II	40	400.000€
III	30	300.000€
IV	20	200.000€
V (девастирано подручје)	10	100.000€

Минимална улагања без обзира на степен развијености локалне самоуправе			
	Сектор услуга	Прехрамбена индустрија	Сектор услуга хотелског смештаја
Минимални број новозапослених	15	30	70
Минимално улагање	150.000€	2.000.000€	2.000.000€

Улагања од посебног значаја		
Степен развијености јединице локалне самоуправе	Минимално улагање	Број новозапослених
I	5.000.000€ или 	Више од 500
II		
III	2.000.000€ или 	Више од 100
IV		
V (девастирано подручје)		

Средства се могу доделити за оправдане трошкове улагања за бруто зараде за нове запослене, као и за улагања у материјална и нематеријална средства почев од дана подношења пријаве за доделу подстицаја. **Оправдани трошкови бруто зарада** крећу се од 20% и 3.000 евра у I групи развијености јединице локалне самоуправе до максималних 40% и 7.000 евра у девастираним подручјима. Код **оправданих трошкова за улагања у основна средства** тај распон иде до 10% оправданих трошкова у I групи развијености, као и максимум до 30% у девастираном подручју. За пројекте који нису од посебног значаја, одобрава се **повећање од 10%** износа оправданих трошкова улагања у основна средства.

Додатне информације пронаћи ћете [ОВДЕ](#).

За додатне информације контактирајте са запосленима у **Развојној агенцији Србије (РАС)** путем телефона **011 / 33 98 900** или пишите на имејл: office@ras.gov.rs.

Програм подршке привредним друштвима за улазак у ланце добављача мултинационалних компанија

Програм подршке привредним друштвима за улазак у ланце добављача мултинационалних компанија (МНК) је вишегодишњи програм који Развојна агенција Србије спроводи како би привредним друштвима пружила подршку да **унапреде знања, побољшају пословне перформансе, прошире пословање на нова тржишта и успоставе сарадњу са МНК** и њиховим добављачима.

Циљ је да се привредним субјектима из селектованих сектора пружи стручна и финансијска подршка за унапређење пословања како би се укључили у међународне ланце вредности. Производни сектори који су предмет подршке Програма су: **аутомобилска индустрија; уређаји и компоненте за аутомобилску индустрију** (пластика, гума, машине /опрема); **обрада метала; сектор машина и опреме** за друге намене; **сектор гуме и пластике; сектор производње кућних апарата и делова кућних апарата; сектор електричних и електронских система** и елемената **електричних и електронских система**.

Програмом се суфинансирају следеће групе активности:

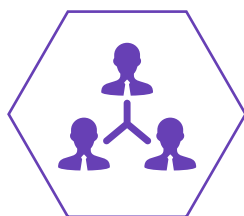
- **Улагање у материјалну имовину корисника:** Производна опрема; Опрема за аутоматизацију/дигитализацију/оптимизацију и напредни системи контроле квалитета циљаних индустријских сектора; Унапређење производних хала у складу са технолошким захтевима;
- **Консултантска подршка:** Оптимизација производних процеса; Увођење или унапређење корпоративног управљања; Сертификација система квалитета према захтевима специфичних индустријских стандарда.

У 2019. години је за **19 корисника** спроведена дијагностика пословних перформанси и дефинисан лични План унапређења на основу којег су одређене мере подршке и износ бесповратних средстава који се додељује. За тих 19 корисника одобрена су **бесповратна средства** у износу од **2.620.000** евра и РАС је у просеку суфинансирала **51,42%** вредности подржаних пројеката.

По Јавном позиву, који је био отворен у 2020. години, пристигло је 29 пријава чији је преглед у току. Очекује се да наредни Јавни позив буде објављен у четвртном кварталу 2020. године.

За додатне информације контактирајте са запосленима у **Развојној агенцији Србије (РАС)** путем телефона **011 / 33 98 900** или пишите на имејл: dobavljac@ras.gov.rs.

Програм подршке дигиталној трансформацији ММСПД

Институција: Развојна агенција Србије

Ко може да конкурише: Право на учешће има ММСПД које испуњава следеће услове кумулативно:

- да је у тренутку објављивања јавног позива, регистровано у АПР Републике Србије најмање две године;
- да је у већинском приватном власништву;
- да има израђену Стратегију дигиталне трансформације од стране сертифициваног консултанта.

Пројектна активност која се односи на имплементацију решења предвиђеног Стратегијом дигиталне трансформације не може бити започета пре доношења одлуке од стране РАС. Сертифицивани консултант који

је задужен за израду Стратегије дигиталне трансформације, пружање подршке при изради РАС апликативног формулара и верификацију имплементираног решења не може бити ангажован у фази имплементације решења предвиђеног Стратегијом дигиталне трансформације.

Износ средстава: Распожива средства се одобравају као суфинансирање у висини до 50% износа оправданих трошкова без ПДВ, за сваку пројектну активност, по принципу рефундације. Максималан износ одобрених средстава по кориснику је 600.000 динара.

Намена средстава:

- Имплементације решења предвиђеног Стратегијом дигиталне трансформације (унапређења/увођења нових: пословних процеса, пословних модела, производа и услуга);
- Услуга пружених од стране сертификованог консултаната (израда Стратегије дигиталне трансформације, подршка при изради РАС апликативног формулара и верификација имплементираног решења).

Оправдани трошкови пројектних активности су трошкови који испуњавају следеће услове:

1. да су настали током реализације пројекта;
2. да су наведени у планираном буџету пројекта;
3. да су директно везани за активности које се подржавају кроз овај програм.

Трошкови који се односе на пројектну активност коју реализује сертификовани консултант могу бити у трајању од највише 10 консултант дана, и то:

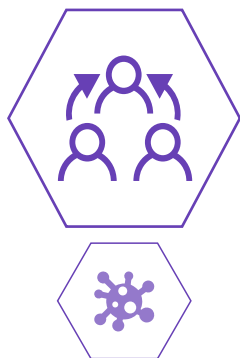
- израда Стратегије дигиталне трансформације – до 6 консултант дана,
- подршка при изради РАС апликативног формулара – до 2 консултант дана,
- верификација имплементираног решења - до 2 консултант дана.

Рок за завршетак пројектних активности и реализацију плаћања у оквиру одобреног пројекта је 12 месеци од датума потписивања уговора са Развојном агенцијом Србије.

Рок пријаве: Јавни позив је отворен 2. августа 2019. године и **траје до утрошка средстава**. Пријаве пројекта са свим пратећим обрасцима и документацијом се подносе лично или препорученом поштом у штампаној форми на адресу Развојна агенција Србије, Кнеза Милоша 12/III, 11000 Београд са назнаком: Пријава за учешће на Јавном позиву по Програму подршке дигиталној трансформацији ММСПД. Упутство и сви пратећи обрасци доступни су на електронским странама РАС, на адреси www.ras.gov.rs.

Програм финансијске подршке привредним субјектима за одржавање ликвидности и обртна средства у отежаним економским условима услед пандемије COVID-19 изазване вирусом SARS-COV-2

Уредбом о утврђивању програма финансијске подршке привредним субјектима за одржавање ликвидности и обртна средства у отежаним економским условима услед пандемије COVID-19 изазване вирусом SARS-COV-2 ("Сл. гласник РС", бр. 54/2020 и 57/2020, у даљем тексту: Уредба) дефинишу се услови програма који се односи на доделу кредитних средстава привредним субјектима за одржавање ликвидности и обртна средства, а детаљни услови прописани су Условима за коришћење средстава Фонда за развој.

Дозвољене делатности

Право на коришћење средстава имају предузетници, задруге, микро, мала и средња привредна друштва која су у већинском приватном или задружном власништву и која обављају **производну, услужну, трговинску и пољопривредну делатност**. Средства по овом програму **не могу се користити за**: организовање игара на срећу, лутрије и сличне делатности, промет нафте и нафтних деривата и производњу и промет било ког производа или активности, које се према домаћим прописима или међународним конвенцијама и споразумима сматрају забрањеним.

Корисници средстава

Право да поднесу захтев за кредит по овом програму, имају предузетници, микро, мали и средњи привредни субјекти који доставе званичне редовне финансијске извештаје за претходне две године. Услов који се односи на финансијске извештаје не примењује се на предузетнике који немају обавезу подношења финансијских извештаја. Кредит се може одобрити и ако је у званичним финансијским извештајима привредног субјекта за једну од последње две године, исказан нето губитак али је остварен пословни добитак.

Основни услов за реализацију ових кредита је да привредни субјект у периоду од 15. марта 2020. године па до истека три месеца након пуштања средстава у коришћење не смањује број запослених више од 10%, не рачунајући запослене који су са привредним субјектом у приватном сектору закључили уговор о раду на одређено време пре 15. марта 2020. године за период који се завршава у наведеном временском оквиру. Даље, привредни субјекти који се одреде за коришћење Програма, не могу исплаћивати дивиденде до краја 2020. године (могућа је исплата у акцијама). Услов који морају да испуне подносиоци захтева је да нису у тешкоћама, да над њима није покренут стечајни поступак, да се над њима не спроводи поступак за унапред припремљени план реорганизације или да на снази нису мере из унапред припремљеног плана реорганизације (УППР), да се над њима не спроводи план реорганизације или да на снази нису мере из плана реорганизације, финансијско реструктурирање или поступак ликвидације.

Додатни услови прописани условима коришћења средстава Фонда за развој

Кредити се могу користити за одржавање текуће ликвидности и набавку обртних средстава за:

1. измиривање обавеза према добављачима за набављени материјал, гориво, сировине,
2. допуну залиха,
3. сезонске потребе,
4. измирење обавеза према држави,
5. зараде као и сва друга плаћања којима се омогућава одржавање текуће ликвидности, осим за рефинансирање кредита код пословних банака, Фонда за развој и других финансијских организација.

Сви који конкуришу **треба да обрете пажњу** да испуњавају и наведене услове како не би били одбијени:

1. за привредне субјекте највиши износ одобреног кредита може бити до 50% остварених пословних прихода по последњем предатом финансијском извештају,
2. за предузетнике који се паушално опорезују највиши износ одобреног кредита може бити до 50% оствареног промета код пословних банака у 2019. години,
3. подносилац захтева за кредит нема блокаду рачуна дужу од 30 дана у континуитету у претходних годину дана, односно укупно 90 дана са прекидима у последњих годину дана,
4. минимална појединачна вредност опреме која се залаже код Фонда је 50.000 динара,
5. висина одобреног кредита треба да буде у корелацији са бројем радника, на начин да максимални износ кредита (уз испуњење осталих критеријума) може бити до 4.000.000,00 динара уколико привредни субјект има запосленог једног радника (укључујући и оснивача).

Услови кредита

- рок отплате до 36 месеци који укључује грејс период до дванаест месеци, укупно трајање кредита је до 12 месеци грејса и до 24 месеца отплате;
- каматна стопа је 1% на годишњем нивоу;
- минимални износ кредита за привредна друштва је 1.000.000,00 динара а за предузетнике, задруге и привредне субјекте регистроване у релевантном регистру 200.000,00 динара;
- максималан износ кредита за једног корисника кредита са повезаним лицима може бити за:
 1. предузетнике и микро правна лица до 10.000.000,00 динара,
 2. мала правна лица до 40.000.000,00 динара, и
 3. средња правна лица до 120.000.000,00 динара.

Кредити се одобравају и враћају у динарима, отплата кредита вршиће се у месечним ануитетима, а у грејс периоду камата се обрачунава и приписује главном дугу.

Пријем захтева

Пријем захтева се врши док се средства из Програма не утроше, а најкасније до 10. децембра 2020. године. Рок за реализацију сваке појединачне одлуке (пуштање кредита у течај) је 90 дана од датума доношења одлуке Управног одбора Фонда. Управни одбор Фонда доносиће одлуке по примљеним захтевима најкасније до 31. децембра 2020. године, и то до висине тренутно расположивих средстава за реализацију овог програма. Крајњи рок за реализацију одобрених средстава је 31. март 2021. године.

Захтеви и целокупна скенирана документација се достављају електронским путем на имејл Фонда за развој: prijemzahteva_covid19@fondzarazvoj.rs, а оригинали докумената достављају се приликом потписивања уговора о кредиту.

Програм подстицања предузетништва кроз развојне пројекте у 2020. години

Институција: Фонд за развој

Намена средстава за:

1. куповину, изградњу, доградњу, реконструкцију, адаптацију, санацију, инвестиционо одржавање производног простора или пословног простора који је у саставу производног простора, или простора за складиштење сопствених производа, сировина и репроматеријала. Изузетно, за привредне субјекте који се баве информационом технологијом и високо-технолошким услугама, средства могу бити употребљена за пословни простор који је намењен за потребе обављања делатности;
2. куповину нове или половне производне и грађевинске опреме (не старије од пет година), укључујући алате, као и за доставна возила за превоз сопствених производа и друга транспортна средства која се користе у процесу производње. Средства се не могу користити за набавку ручног алата, односно лаког теретног возила врста Н1;
3. трајна обртна средства, која могу да чине највише 10% укупног инвестиционог улагања;
4. набавку софтвера и рачунарске опреме.

Ко може да конкурише: Предузетници, микро, мали, средњи и велики привредни субјекти и задруге који доставе званичне финансијске извештаје за претходне две године у којима није исказан нето губитак. Такође је потребно да буду регистровани у АПР најкасније до 31. децембра 2017. године и да су на дан 31. децембар 2019. године привредни субјекти имали најмање једног запосленог.

По овом програму не могу се употребљавати средства ради обављања следећих делатности:

1. примарна пољопривредна производња;
2. производња дуванских производа;
3. извођење грађевинских радова од стране привредних субјеката који не поседују своју грађевинску оперативу потребну за извођење радова;
4. саобраћај и транспорт;
5. сви облици трговинске делатности;
6. услужне делатности (укључујући услуге смештаја као и консултантске, маркетиншке, рачуноводствене и услуге истраживања тржишта), осим рециклаже, рачунарског програмирања И других високо-технолошких услуга;
7. штампање и умножавање аудио и видео записа, осим штампарских услуга;
8. организовање игара на срећу, лутрија и сличних делатности;
9. производња и продаја наоружања и војне опреме;
10. производња и промет нафте и деривата нафте;
11. производња челика и синтетичких влакана и вађење угља;
12. производња и промет свих производа или активности, које се према домаћим прописима или прихваћеним међународним споразумима, сматрају забрањеним.

Износ средстава: Предузећа која задовоље услове Програма могу остварити право на финансијску подршку у износу до 20% бесповратних средстава од вредности инвестиционог улагања, односно до 30% бесповратних средстава за привредне субјекте који припадају 4. групи развијености. Преостали износ вредности пројекта финансираће се из кредита Фонда, с тим да учешће трајних обртних средстава у износу укупних средстава (кредит Фонда и бесповратна средства) може бити до 10%. Максимални износ бесповратних средстава је 12.500.000,00 динара, а минимални 250.000,00 динара, рок отплате је десет година, а каматна стопа је 1% уз гаранцију банке и 2% уз остала средства обезбеђења.

Рок пријаве: Јавни позив је отворен од 7. фебруара 2020. године **до утрошка средстава, а најкасније до 31. децембра 2020. године.** Пријем захтева са комплетном документацијом можете послати поштом, или је оставити на портирници Фонда за развој у Београду и Нишу.

Програм суфинансирања иновација

Институција: Фонд за иновациону делатност

Циљеви програма: Један од циљева програма је подстицање постојећих микро, малих и средњих компанија у Србији да отпочну развој нових производа, услуга и технологија са високом додатом вредношћу.

Износ средстава: Максимални износ финансирања који Фонд за иновациону делатност може доделити по појединачном пројекту је 300.000,00 евра. Финансирање додељено од стране Фонда може покрити максимум 70% укупних трошкова пројекта за микро и мала привредна друштва и максимално 60% од укупно одобреног буџета пројекта за средња привредна друштва. Сваки подносилац пријаве мора обезбедити обавезно суфинансирање за пројекат из других, приватних извора, независно од Фонда или било ког другог јавног програма финансирања.

Трајање пројекта у оквиру Програма суфинансирања иновација може бити највише до 24 месеца. „Ројалти плаћања“ су обавеза корисника гранта у случају успешног исхода финансираног пројекта (уколико пројекат резултира оствареним приходом) и подразумевају годишњу исплату Фонду од 5% укупног годишњег прихода генерисаног продајом нове технологије/производа/услуге (15% ако је у питању лиценцирање технологије/производа/услуге трећем лицу) у року од 5 година од завршетка пројекта, или до највише 120% од укупно додељеног гранта, шта год буде прво испуњено. Фонд за иновациону делатност сноси ризик заједно са корисником гранта у случају неуспешног развоја производа/услуге/технологије, тако да се у том случају не захтевају „ројалти плаћања“.

Ко може да конкурише: Фонд за развој ће размотрити финансирање пројеката из свих области науке и технологије и из било ког индустријског сектора. Ипак, овај програм је усклађен са [Стратегијом паметне специјализације у Србији](#), која се фокусира на четири приоритетна домена:

- Храна за будућност;
- Информационо-комуникационе технологије;
- Машине и производни процеси будућности;
- Креативне индустрије.

Најмање 50% расположивих средстава за овај јавни позив биће опредељено за пријаве из горе наведених приоритетних домена, уколико буде доступно довољно квалитетних пројеката.

Услови учешћа у Програму суфинансирања иновација:

- подносилац пријаве је правно лице основано у складу са важећим Законом о привредним друштвима, регистровано у Агенцији за привредне регистре Републике Србије (АПР), и које се налази у Србији;
- подносилац пријаве је приватно (најмање 51% у приватном власништву) микро, мало или средње предузеће,
- подносилац пријаве је остварио пословни приход у висини од најмање ЕУР 200.000 у претходној или текућој пословној години и послује са добитком.

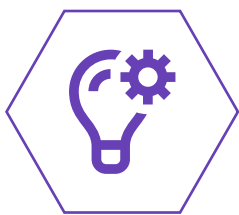
Следеће буџетске категорије су подобне за финансирање:

- Људски ресурси (укључујући све припадајуће порезе и доприносе за запослене који раде на пројекту);
- Опрема и материјал за истраживање и развој;
- Екстерне услуге везане за истраживање и развој, услуге подизвођача;
- Стручњаци/саветници за истраживање и развој;
- Пословно саветовање (максимум 20% одобреног буџета пројекта; развој пословања, истраживање тржишта);
- Пријава патента и пратећи трошкови, сертификације.

Рок пријаве: Крајњи рок за подношење пријава је **31. август 2020. године до 15 часова**. Да би се пријава узела у разматрање, потребно је да буде достављена као комплетан, структурирани пакет докумената у оквиру датог временског рока за достављање пријава у електронском облику кроз интернет портал Фонда за иновациону делатност.

Комплетан сет неопходне документације је доступан на интернет порталу [Фонда за иновациону делатност](#) и порталу Програма суфинансирања иновација.

Подршка иновацијама у пословању

Клуб отворених иновација

Служба за иновације Привредне коморе Србије у сарадњи са Саветом за сарадњу науке и привреде основала је 25. маја 2020. године Клуб отворених иновација. Циљ Клуба је иницирање сарадње између великих и средњих привредних друштава са домаћим стартаповима и малим привредним друштвима како би подржали развој домаћег тржишта и добили иновативна решења. Активности Клуба отворених иновација ће се спроводити, у складу са потребама великих и средњих привредних друштава, у виду организације састанака *Innovation Call, Meet Up-a* и сличних догађаја. Додатну активност чиниће и Академија отворених иновација коју ће реализовати Пословна академија Привредне коморе Србије. Велика привредна друштва ће давати предлоге тема намењених стартаповима и/или малим привредним друштвима, док ће предавања држати експерти из различитих области са дугогодишњем искуством. Организација првих догађаја планирана је за крај септембра 2020. године.

За додатне информације контактирајте са **Службом за иновације ПКС** путем телефона **011 / 41 49 622** или нам пишите на имејл: inovacije@pks.rs.

CENTAR ZA DIGITALNU
TRANSFORMACIJU

Подршка дигитализацији пословања

Центар за дигиталну трансформацију Привредне коморе Србије

Привредна комора Србије основала је Центар за дигиталну трансформацију (ЦДТ) као инструмент подршке микро, малим и средњим предузећима. У оквиру Центра едукована су и сертификована 43 консултаната у области пословних модела и процеса, е-трговине, е-маркетинга и друштвених мрежа, ИТ заштите и безбедности података у складу са Општом уредбом о заштити података личности (GDPR) Европске уније.

За мање од годину дана рада ЦДТ, кроз програм је прошло око 100 српских предузећа. Компаније које пропусте дигиталну трансформацију суочавају се могућношћу да постану технолошки превазиђене и изгубе позицију на све захтевнијем и конкурентнијем тржишту. Дигитална трансформација је одлична прилика за микро, мала и средња предузећа да раним усвајањем дигиталних технологија уведу иновативне пословне моделе и направе нове производе који ће им обезбедити бржи раст и освајање нових тржишта.

Центар за дигиталну трансформацију Привредне коморе Србије (ЦДТ), у сарадњи са Немачком организацијом за међународну сарадњу (ГИЗ) и Развојном агенцијом Србије (РАС), обезбеђује предузећима подршку у дигиталној трансформацији пословања. Дигитална трансформација пословања за сваку компанију значи:

- **Подизање нивоа конкурентности унапређењем свих пословних процеса**, ефикаснију понуду производа и услуга, побољшану комуникацију с потенцијалним и садашњим купцима/клијентима;
- **Боље планирање финансирања, вишу профитабилност, квалитетније маркетиншке активности** – креирање модерних презентација и промоције компаније.

Центар за дигиталну трансформацију је обезбедио **мрежу сертификованих консултаната за дигиталну трансформацију (ИСО 17024)** који спроводе фирме кроз цео процес – од развоја стратегије до имплементације развијеног решења. Консултант дефинише кључне области у пословању које треба унапредити у наредном периоду и на који начин. ЦДТ, ГИЗ и РАС учествују са 50% (или максимално до 5.000 евра) у трошковима ка дигиталној трансформацији.

Програм за 2019/2020. годину садржи пет елемената:

1. Онлајн-самопроцену,
2. Експертску анализу (Фаза I),
3. Развој стратегије (Фаза II),
4. Имплементацију (Фаза III),
5. Верификацију имплементације (Фаза IV).

Више информација о Центру за дигиталну трансформацију ПКС пронаћи ћете на cdt.org.rs, а за програм се можете пријавити путем [онлајн-упитника](#).

О програму подршке дигиталној трансформацији за ММСПД 2019/2020. можете се информисати [овде](#).

За додатне информације контактирајте са **Центром за дигиталну трансформацију ПКС** путем телефона **011 / 41 49 465** или нам пишите на имејл: office@cdt.org.rs.

ATA карнет – ваш пасош за робу – штеди време и новац

Желите да: освојите нове купце и тржишта у иностранству, учествујете на међународним сајмовима и изложбама, на спортским такмичењима, прикажете ваше узорке, обавите посао са вашом професионалном опремом, изложите уметничка дела, учествујете на међународним музичким фестивалима?

Потребан вам је брз и једноставан прелазак границе, без плаћања **царине** или давања посебних гаранција – то вам омогућује АТА КАРНЕТ!

Шта је АТА карнет? АТА карнет је једноставан међународни царински документ који се користи за привремени увоз роба у страну земљу с роком важења до годину дана.

Предности АТА карнета: једна исправа за све царинске трансакције (привремени извоз, увоз, транзит), важи годину дана, широк спектар роба, нема полагања депозита и гаранција, уштеда времена и новца, све се добија на једном месту (ПКС), једноставнија процедура на царини.

Врста робе за коју се најчешће користи АТА карнет: сниматељска опрема, сценографија, алати, мерни инструменти, узорци обуће и одеће, спортска опрема, музички инструменти, животиње, народна ношња, уметничка дела, сајамски и музејски експонати, медицинска опрема.

Под АТА карнетом се не сме извозити/увозити потрошна и кварљива роба, роба намењена преради, обради или поправци.

Година	Број издатих АТА карнета у Србији	Вредност привремено извезене робе	
		у RSD	у USD
2019.	4.894	5.986.126.330	56.692.332
2018.	4.558	6.094.548.352	58.371.700
2017.	4.330	4.575.686.485	43.824.510
2016.	4.186	4.327.428.909	41.609.894

По броју издатих АТА карнета, Привредна комора Србије тренутно заузима десето место у свету од укупно 78 чланица АТА система. Од 2004. године, када је ПКС ушла у АТА систем, АТА карнет је користило више од 5.000 правних и 3.500 физичких лица.

Како доћи до АТА карнета? Путем [ONLINE АПЛИКАЦИЈЕ](#) за АТА карнете.

АТА карнет издаје:

Привредна комора Србије, Служба за ТИР и АТА

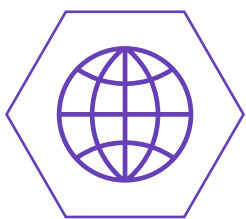
Крунска 26, 11000 Београд

T: 011 / 33 04 533

E: ata@pks.rs

Захваљујући мрежи регионалних привредних комора, издавање АТА карнета је поред Београда доступно у још 8 градова Србије: Суботици, Новом Саду, Панчеву, Ваљево, Ужицу, Крагујевцу, Краљеву и Нишу.

Сајмови

Међународни сајам подних облога *DOMOTEX* у Немачкој (Хановер)

Међународни сајам Domotex, који се одржава сваке друге године у Хановеру, одржан је у периоду од 10. до 13. јануара 2020. године. На сајму су самостално излагале домаће компаније које се баве производњом грађевинских елемената од дрвета. Овај сајам је познат по промоцији нових трендова у грађевинарству и опремању ентеријера у сектору подних облога.

Међународни сајам намештаја *IMM*, Келн, Немачка

Чланице Групације произвођача плочастог намештаја имале су запажен наступ на Међународном сајму намештаја IMM, Келн, Немачка, који је одржан у периоду од 13. до 19. јануара 2020. године. Представљање у Келну је за произвођаче из Србије била добра прилика да се заузму значајне позиције на европском и светском тржишту, а уједно и подстицај осталим компанијама да се значајније укључе у нове, иновативне процесе и изборе за своје место пред више од хиљаду излагача. Током одржавања сајма, на заједничком штанду, одржана је седница Групације плочастог намештаја на којој је закључено да је сајам од изузетног значаја за компаније које развијају своје производе који не заостају за светским стандардом. Успешно учешће наших чланица на сајму свакако ће подстаћи производњу, повећати извоз и отворити нова тржишта за српске производе.

Сајам моде *PURE LONDON - PURE ORIGIN*

Привредна комора Србије и Развојна агенција Србије у сарадњи са Швајцарским програмом за промоцију извоза SIPPO, организовале су наступ српских компанија из сектора текстилне индустрије на специјализованом сајму *PURE LONDON – PURE ORIGIN*, који је одржан у периоду од 9. до 11. фебруара 2020. године у Лондону, Велика Британија. То је водећи модни сајам у Великој Британији, који окупља учеснике читавог модног ланца, од предива до готових одевних предмета. Ниједан други сајам не промовише толико брендова, колико *PURE LONDON – PURE ORIGIN* под једним централним кровом хале *Olympia London* у Лондону. Представници пет компанија из Србије су својим присуством на британској модној сцени представили и промовисали своје колекције, али и потенцијале модне индустрије Србије.

На штанду Привредне коморе Србије своје производне програме и брендове представиле су компаније *Amibo Plus* Ариље (бренд 1,618); *Bogutovo*, Ариље (бренд БОА); *Jasimpex* из Суботице (бренд *Simply J*); *Milos Bespoke*, Београд (бренд *MILO TAILORS*); као и компанија *RUB*, Београд, која је представила два модна брэнда *PAR* и *MIKKE*. Привредна комора Србије је уз подршку SIPPO програма, пружила овим компанијама подршку за наступ на сајму, и то у виду благовремених детаљних припрема за самостално излагање, тј. радионице: *Како комуницирати са циљаним купцима – Content marketing*, *Како да производ или брэнд прича причу – Story telling* и *Како да вас купац чује – Customer journey*. Поред тога, одржани су састанци на којима су дати општи и технички детаљи у вези са сајмом (концепт сајма, како аплицирати, ко су излагачи а ко посетиоци, позиција и изглед штандова, транспорт узорака, смештај учесника, фиксни трошкови сајамског наступа, визирање пасоша и осигурање, и многи други).

На водећем модном сајму у Великој Британији, који се одржава два пута годишње, у фебруару и у јулу, а који посети преко 17.000 специјализованих купаца и трговаца из модне индустрије, српске компаније реализовале су преко 200 билатералних састанака са циљем успостављања пословне сарадње. Поред програма билатералних сусрета, излагачи су имали прилику да учествују и у великом броју предавања на тему иновативних трендова, боја и материјала, као и осталих креативних аспеката, а како би се унапредила текстилна индустрија. Још једна предност учешћа на овом сајму су бројне едукације и иновативна предавања на тему унапређења модне индустрије са разних аспеката, уз презентацију актуелних трендова, боја и материјала.

pure
LONDON

9–11 February 2020 | Olympia London

Међународни сајам прехранбених производа **ПРОДЕКСПО**

Најзначајнија манифестација у области прехранбене индустрије у Русији и Заједници независних држава, која је подржана од стране Министарства пољопривреде Руске Федерације и која се организује под патронатом Трговинско индустријске коморе РФ, уз подршку и партнерство са најутицајнијим владиним телима, пословним асоцијацијама и институтима, је међународни сајам прехранбених производа **ПРОДЕКСПО**, који се одржава сваке године у фебруару у Москви. Током 27 година постојања, **ПРОДЕКСПО** је одиграо важну улогу у подстицању руске прехранбене индустрије, али и промоцији висококвалитетних прехранбених производа за тржиште Русије. Ове, 2020. године, излагачка површина **ПРОДЕКСПО** била је већа од 100.000 m², на којој је своје производе и услуге изложило 2.600 компанија из 70 земаља света, организованих у преко 30 националних павиљона свих континената.

Наступ на **ПРОДЕКСПО** српским произвођачима млечних производа, месних прерађевина, прерађеног воћа и поврћа и напитака омогућава представљање производних капацитета, излагање производних програма, упознавање са конкуренцијом, обављање разговара са потенцијалним пословним партнерима о пласману производа на нова тржишта, учвршћивање постојећих и стицање нових пословних контаката. Српске компаније су ове године наступиле 26. пут заредом, што је током свих година присуства допринело квалитетнијем позиционирању српских брендова и укупном извозу не само на тржиште Заједнице независних држава, већ и шире.

ПКС и РАС су традиционално организовале учешће српских компанија на овом сајму који је одржан у периоду од 10. до 14. фебруара 2020. године. Производне и извозне капацитете на Националном штанду Србије изложбене површине од 120m² у Павиљону 2, представило је 15 домаћих компанија, који је, на позив директора ППКС у РФ, посетило руководство Трговинско индустријске коморе Русије и представници руских водећих малопродајних ланаца и дистрибутера. У сарадњи са ЕЕН мрежом Русије, организовани су пословни *b2b* разговори српских и руских компанија. Према евиденцији компанија излагача на сајму, одржано је преко 540 билатералних разговора и састанака са потенцијалним партнерима из Русије али и других држава заинтересованих за увоз из Србије и потписано 4 уговора о извозу у Руску Федерацију у вредности око 4 милиона евра. Руски федерални и регионални трговински ланци и дистрибутери заинтересовани су за производе из Србије почев од млека и млечних производа, месних прерађевина, смрзнутог и прерађеног програма воћа и поврћа, до разних врста сокова, али и алкохолних пића тј. вина и пива.

Међународни сајам органске производње **BIOFACH**

Међународни сајам **BIOFACH** представља највећи светски сајам у области органске производње који се, од 1990. године, одржава сваког фебруара у Нирнбергу (Немачка). Сајам се организује под покровитељством *Међународне федерације покрета органске пољопривреде – IFOAM*. Традиционално, током четири дана трајања сајма, ове године од 12. до 15. фебруара, одржане су конференције, семинари и радионице који чине јединствену платформу за размену знања, информација и професионалног умећа међу произвођачима, купцима, добављачима и осталим заинтересованим учесницима за органску производњу.

Према статистичким подацима, на овогодишњем сајму било је присутно око 3.500 излагача и 50.000 посетилаца из 136 земаља света. У периоду од 2016. до 2018. године Привредна комора Србије са представницима пољопривредних произвођача учествовала је као један од покровитеља наступа српских компанија на овом сајму, а од 2019. године организаторима наступа (РАС и ПКС), придружила се *Швајцарска агенција за промоцију извоза - СИППО*, у склопу програма подршке за развој органског сектора у Србији. На националном штанду Србије површине 101 m², под слоганом *We Speak Organic*, четрнаест српских органских произвођача представило је своје производне програме и то: свеже, сушено, лиофилизирано и замрзнуто воће и поврће, производе од

житарица, џемове од органског воћа, намазе од малине и остале оригиналне производе. Наши излагачи су ове године одржали више од 550 билатералних састанака, потписали 3 предуговора и уговорили извоз у вредности преко 2,5 милиона евра. Према анализи пословања у претходној 2019. години, када је након сајма очекивана вредност извоза достигла око 520 хиљада евра, у текућој 2020. години процењена је очекивана вредност извозних послова од 2,5 милиона евра, што указује да су очекивања привредника готово четири пута већа.

Међународни сајам хране и пића GULFOOD

Један од највећих међународних сајмова прехранбене индустрије и пића, [GULFOOD](#) уједно је и једна од највећих и најзначајнијих специјализованих изложби прехранбене индустрије у УАЕ и региону Голфа. Сајам се одржава сваке године у фебруару, на површини од 100.000 m² и годишње га посети око 100.000 посетилаца из 182 земље. Посетиоци имају прилику да се упознају са производним програмом више од 5.000 излагача из осам сектора. ПКС и РАС трећи пут су организовале наступ српских компанија на овом сајму, који је ове године одржан у периоду од 16. до 20. фебруара. На националном штанду Србије представило се 14 компанија за које је, између осталог био организован и радни доручак у Привредној комори Дубаи на којем су имали прилику да се упознају са условима пословања на тржишту УАЕ, трендовима и перспективама у потрошњи прехранбених производа и пића, као и навикама потрошача. Пре свега, мисли се на здраву храну, без глутена, без шећера, са смањеним уносима натријума, трендовима и новинама у паковању хране, пласирању и позиционирању на *HoReCa* тржишту. Такође, наши излагачи имали су обезбеђене организоване посете водећим малопродајним трговинским ланцима као што су *Almaya*, *LuLu*, *Union Coop* и *Carrefour*. Поред тога, учествовале су на пословним *b2b* разговорима са *Category Managers* који су задужени за одређене групе производа и том приликом представиле своје производне програме, али и стекле увид у могућности пласирања и позиционирања производа на полицама супермаркета под трговачком марком или сопственим брендом. Имајући у виду да УАЕ увозе више од 80 одсто прехранбених производа, од чега 50 одсто поново извозе у земље Залива и источну Африку, улазак на тржиште УАЕ представља дугорочно обезбеђивање пословања произвођачима хране и пића из целог света, па самим тим и велику шансу за српске компаније. Српске компаније на овогодишњем сајму одржале су преко 600 разговора са потенцијалним партнерима. За већину произвођача отворена је шанса за нове пословне аранжмане са УАЕ али и другим земљама. Сајам је значајан јер представља улазак не само на тржиште УАЕ, већ и земаља МЕНА региона. Према првим анализама, очекивана вредност договорених извозних аранжмана српских компанија као резултат наступа на овом сајму је 3,0 милиона евра. Важно је напоменути да поседовање *Халал сертификата* даје додатну вредност производу, док је за поједине производе као што су млеко и млечни производи и месо *Халал* обавезан.

Међународна изложба иновативних пољопривредно-прехранбених производа у Италији

Провинција Потенца (Италија) била је домаћин 5. Међународне изложбе *Innovagro*, пројекта чији је циљ идентификација примера најбоље праксе, а ради популаризације и имплементације. На *Изложби иновативних пољопривредно-прехранбених производа* која је одржана од 24. до 26. фебруара 2020. године у Италији, учествовале су две српске компаније из пољопривредно-прехранбеног сектора.

Компанија *Biosil d.o.o.* која се бави органском и конвенционалном производњом, представила се *соком од цвекле*, производом који је развијен кроз поступак биоферментације на бази патентиране технологије. Друга компанија, *Vacillomix Co d.o.o.* је такође иновативна, бави се развојем, производњом и дистрибуцијом микробиолошких препарата на бази своје интелектуалне својине и учествовала је с палетом производа. Домаће компаније имале су прилику да се представе у оквиру штанда пројекта *Innovagro*, након чега су одржани билатерални разговори с представницима компанија из: Грчке, Италије, Словеније и Албаније.

Другог дана скупа одржана је радионица и састанак пројектних партнера ради усвајања програма и реализације завршних активности пројекта. Пројекат *Innovagro* финансиран је мултилатералним пројектом Јадранско-јонске иницијативе са циљем да подржи развој регионалног иновацијског система, подстицање еколошки прихватљивих пољопривредних пракси, развој иновација у овом региону кроз усвајање иницијатива за развој стратегија на нивоу партнерске земље и умрежавање компанија у циљу потенцијалне сарадње.

Међународни сајам интегрисане електронике *Embedded World 2020*

Међународни сајам интегрисане електронике *Embedded World 2020* одржан је у периоду од 25. до 27. фебруара 2020. године у Нирнбергу (Немачка). Сајам у Нирнбергу је највећи специјализовани сајам *embedded* технологија и најзначајнији међународни догађај за све компаније из ове области, и изузетна прилика српским предузећима да остваре нове пословне контакте, потврде постојећу сарадњу с партнерима, као и да сагледају тржишне трендове и активности конкуренције. Развојна агенција Србије и Привредна комора Србије организовале су наступ осам српских привредника у оквиру националног штанда Србије на овом Сајму. Излагачи су се представили с најсавременијим *embedded* технологијама, од модула и комплетних решења до оперативних система и софтвера, софтверских алата и услуга које покривају све аспекте *embedded* система. Наступ осам српских предузећа на националном штанду изазвао је велико интересовање посетилаца, као и осталих излагача, што је резултирало многобројним успостављеним пословним релацијама и конкретним пословним договорима. Такође, Србија је представљена као перспективна локација и извор квалитетних и конкурентних иновативних производа и софтверских решења. Поред тога, одржано је преко 700 састанака од којих се очекују извозни послови у вредности од око 400.000,00 евра, док су са шест компанија отпочели преговори о потписивању уговора.

Водеће теме конференције и изложбе биле су *Connecting Embedded Intelligence* које су биле широко представљене у изложбеним халама и обухваћене детаљно научно и на високом техничко-технолошком нивоу на пратећим конференцијама. *Connectivity* и *Embedded Intelligence* су тренутно два најизазовнија тренда и кључне речи индустрије уопште. Сваке године повезаност/*connectivity* расте готово невиђеном брзином. На много начина, свакодневни живот је доживео револуцију међусобном повезаношћу уређаја и појавом интернет ствари (*IoT-Internet of Things*). На Сајму је учествовало око 900 излагача из 42 земље. Током Сајма одржавале су се и бројне конференције и презентације кроз два велика модула *Embedded World Conference* и *Electronic Displays Conference* које су окупиле експертско знање на веома високом нивоу. Око 1.500 учесника и говорника из 46 земаља узело је учешће на конференцијама, панелима и дискусијама. Сајам је посетило готово 13.800 посетиоца из 81 земље.

Заједнички наступ домаћих компанија задовољио је очекивања, како излагача, тако и гостију и посетиоца националног штанда Србије. *Embedded* технологије налазе широку примену у скоро свим областима индустрије – од аутомобилске индустрије и телекомуникација, преко војне и аеро-наутике до комерцијалне, индустријске електронике и ритејла, тако да су излагачи из Србије имали прилику да пронађу partnere и купце својих производа и услуга, као и да прошире сарадњу с постојећим партнерима. Српска предузећа су током Сајма остварила више од 300 контаката, а сајамски наступ доприноси да се оствари нови извоз квалитетних високотехнолошких производа и услуга на развијена европска тржишта.

23. Међународни сајам привреде – МОСТАР, Федерација БиХ

Тржиште Босне и Херцеговине је водеће извозно тржиште за српску привреду, уз суфицит од око 800 милиона евра годишње. Осим географске близине и позитивних трендова у обиму раста размене, на тржишту Федерације БиХ могућности за пласман домаћих производа и услуга су знатно веће.

Мостарски сајам требало је да се одржи од 31. марта до 4. априла 2020. године, међутим услед пандемије COVID-19 одложен је до даљњег. О накнадним одлукама, а у вези са одржавањем манифестација, обавестићемо вас благовремено.

Наступ на мостарском Сајму добра је прилика да домаћи излагачи представе своје производе и да их пласирају на тржиште Босне и Херцеговине, али и на трећа тржишта, као и да учврсте постојеће и стекну нове пословне контакте. Мостарски сајам представља једну од најзначајнијих и најпосећенијих манифестација у региону, који окупља излагаче из више од 20 земаља на изложбеној површини од 30.000 m². Захваљујући специфичном географском положају, Мостарски сајам место је одржавања политичких скупова, економских и стручних конференција, презентација гастрономске понуде и других догађаја. Сајам је општег типа и окупља произвођаче из: металске и аутомобилске индустрије, грађевинске индустрије, индустрије намештаја, пољопривредне и прехранбене, и других индустрија. Овај сајам није само сусрет привреда, већ и сусрет култура.

Међународни сајам технике „HANNOVER MESSE“ 2020, Немачка

Сајам „HANNOVER MESSE“ се већ више од 60 година одржава у сајамском простору „Hannover Messe“ и представља водећи технолошки сајам на тржишту Европе. Ниједан други сајам не приказује све елементе у индустријском ланцу вредности на тако свеобухватан и детаљан начин, те су српске компаније у прилици да прикажу своје појединачне снаге, али и да учествују у интердисциплинарној размени знања.

Сајам „HANNOVER MESSE“ требало је да се одржи од 20. до 24. априла 2020. године, међутим услед пандемије COVID-19 одложен је за следећу годину (12-16. априла 2021. године).

Међународни сајам робних марки „PLMA“ 2020, Амстердам

Међународни сајам робних марки „PLMA“, који се већ више од 30 година одржава у Амстердаму, Холандија, представља најзначајније место на којем се сусрећу представници водећих малопродајних ланаца и произвођачи робних марки. „Робна марка“ (ПЛ) представља добру могућност за компаније да уђу у светски водеће супермаркете, хипермаркете, дистрибутере и увознике. За српске компаније које су заинтересоване за производњу својих производа по основу ПЛ овај сајам представља шансу за нове пословне контакте и проширење продајне мреже.

Сајам „PLMA“ требало је да се одржи 26. и 27. маја 2020. године, међутим услед пандемије COVID-19 одложен је за 2. и 3. децембар 2020. године.

За додатне информације у вези са учешћем на међународним сајмовима контактирајте са **Службом за сајмове ПКС** путем телефона **011 / 33 04 575** или нам пишите на имејл: promocije@pks.rs.

Најбржи пут до инопартнера - ЕЕН мрежа

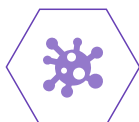
Привредна комора Србије је члан [Европске мреже предузетништва](#) и координатор Конзорцијума ЕЕН мреже у Србији. Услуге ЕЕН мреже су превасходно намењене малим и средњим предузећима као сервис када је у питању интернационализација пословања. Европска мрежа предузетништва има за циљ да предузећа лакше и брже пронађу партнере у иностранству кроз бесплатне услуге претраге [Базе пословне сарадње](#) и учешћа на међународним [пословним сусретима](#) и [пословним мисијама](#).

ЕУ вести

Пакет подршке Европске инвестиционе банке Западном Балкану у борби против пандемије COVID-19

Група Европске инвестиционе банке припремила је пакет мера хитне подршке земљама Западног Балкана, најпре локалним малим и средњим предузећима и здравственом систему за отклањање последица пандемије Covid-19. ЕИБ је обезбедила 5,2 милијарде евра за земље изван Европске уније у оквиру ширег пакета мера ЕУ за отклањање последица пандемије. Комплетну вест пронаћи ћете [овде](#).

Повезивање компанија и индустријских кластера широм Европе због пандемије

Европска платформа за сарадњу кластера (The European Cluster Collaboration Platform - ECCP), која се реализује кроз ЕУ програм за конкурентност МСПД - КОЗМЕ, покренула је нови портал www.clustercollaboration.eu/coronavirus како би одговорила на изазове које представља COVID-19. Комплетну вест пронаћи ћете [овде](#).

ЕЕН платформа „Care & Industry together against CORONA“

Онлајн платформом [Care & Industry together against CORONA](#) Европска мрежа предузетништва покренула је иницијативу у борби против последица коронавируса на пословно окружење. Објавом профила компаније на платформи, могуће је пронаћи циљане контакте у здравственој индустрији, академским круговима, владама појединих земаља. Комплетну вест пронаћи ћете [овде](#).

Европска комисија одваја додатних 122 милиона евра за хитно потребна истраживања и иновације

Европска комисија је мобилисала додатних 122 милиона евра из Хоризонт 2020 програма за истраживање коронавируса. Нови позив је најновији додаток низу истраживачких и иновационих акција које финансира ЕУ за борбу против коронавируса. Комплетну вест пронаћи ћете [овде](#).

Нова платформа Европске комисије Re-open EU

Европска комисија лансирала је нову платформу [Re-open EU](#) која садржи битне информације које се односе на слободу кретања и реализацију туристичких услуга широм Европе. Интернет платформа има за циљ да помогне у планирању путовања и пружи информације о процедурама на границама, ограничењима за путнике из земаља које нису чланице Европске уније, информације о јавном превозу, мерама јавног здравља и безбедности, као што су физичка дистанца или ношење маске за лице, као и друге техничке информације (плаже, отворени кафићи и ресторани). Комплетну вест пронаћи ћете [овде](#).

Српска фирма опремила немачке лекаре у борби против коронавируса

Од 3,5 милиона медицинских униформи које TRENDTEX производи сваке године, 80 одсто се продаје у Немачкој, док се на листи земаља купаца налазе и Данска, Француска, Италија, Пољска и Шведска. Комплетну вест пронаћи ћете [овде](#).

Сарадњом европских комора до брже дигитализације привреде

Председник Привредне коморе Србије Марко Чадеж, председавајући онлајн састанку Мреже дигиталних услуга Еврокоморе, најавио је да ће највећа европска пословна асоцијација креирати базу нових електронских сервиса које су коморе чланице током пандемије покренуле и пружиле својим компанијама, како би их подржале да се што брже дигитално трансформишу, пређу на дигитално привређивање и лакше преживе изненадни и снажни удар корона вируса на пословање. Комплетну вест пронаћи ћете [овде](#).

ЕУ за Србију - ЕБРД саветодавна подршка за МСПД

Мала и средња привредна друштва у Републици Србији могу да унапреде своју конкурентност захваљујући програму „ЕУ за Србију – ЕБРД саветодавна подршка МСПД“. Путем прилагођене саветодавне подршке и подучавања од стране домаћих и међународних саветника, програм ће помоћи малим и средњим привредним друштвима у Србији да повећају конкурентност и унапреде своје пословање. Програм подржава Европска унија са 2 милиона евра из националног Инструмента за претприступну помоћ, имплементира га Европска банка за обнову и развој, у сарадњи са Министарством привреде Републике Србије. Комплетну вест пронаћи ћете [овде](#).

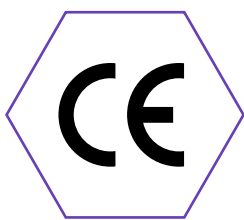
Одржана конференција „Како паметно инвестирати“

Првог дана конференције „Како паметно инвестирати“, 25. јуна 2020. године, Европска мрежа предузетништва Србије је представила услуге које пружа и активности које организује у циљу подршке малим и средњим привредним друштвима. Комплетну вест пронаћи ћете [овде](#).

За додатне информације контактирајте са **Центром за ЕУ интеграције ПКС** путем телефона **011 / 33 00 937** или нам пишите на имејл: eu@pks.rs.

СЕ знак и Српски знак усаглашености – доказ безбедности вашег производа

Портал „СЕ знак“

На [порталу „СЕ знак“](#) у оквиру „Базе знања“, корисник може да пронађе текстове и документа свих 24 директива новог приступа, текстове одговарајућих српских правилника, спискове пратећих хармонизованих стандарда, поступке оцењивања усаглашености за све групе производа, као и контакте надлежних институција, водиче и бројне друге информације. Посебна вредност „Базе знања“ је што она **садржи све потребне информације, документа, податке и инструкције о условима и поступцима за долазак до СЕ знака и Српског знака усаглашености**, ради извоза и/или пласмана производа на домаће тржиште.

Он-лине апликација „Провера безбедности производа“

Он-лине [упитник за СЕ знак и Српски знак усаглашености](#) служи да се брзом и једноставном провером процени да ли одређени производ подлеже СЕ означавању и/или означавању Српским знаком усаглашености.

Коришћењем ове апликације привредник/предузетник може значајно уштедети време и новац за припрему документације, прибављање потребних исправа о усаглашености, претрагу података и информација о надлежним институцијама, проналазак одговарајућег техничког прописа, и друго.

Као резултат чекирања апликације, добија се интегрални извештај који садржи: листу прописа који се потенцијално примењују на дати производ, линкове ка текстовима директива или српским правилницима, линкове ка листи хармонизованих (СРПС) стандарда који прате ове прописе, листу нотификованих/именованих тела за оцену усаглашености (у земљи или иностранству), као и листу контаката у надлежним министарствима и институцијама за сваки појединачни пропис.

е-Водичи и е-Брошуре

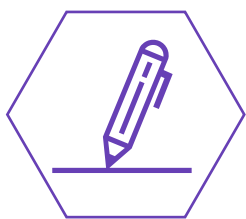
[Брошура „СЕ знак - пасош за производе“](#) даје сажети преглед 24 директиве, њихов предмет и подручје примене за конкретне групе производа, изузећа, као и инструкције у 12 корака како доћи до СЕ знака или Српског знака усаглашености.

[Брошура „Водич за безбедност машина“](#) представља сажето упутство малим и средњим привредним друштвима о чему све треба да воде рачуна приликом пројектовања, производње и пласмана својих производа на које се односи Директива о безбедности машина (2006/42/ЕС).

За све додатне информације о производима који подлежу СЕ означавању и попуњавање упитника којим можете проверити да ли се на ваш производ односи одређена ЕУ Директива заснована на новом приступу и/или одговарајући домаћи пропис посетите следећи линк: [СЕ знак](#) или нам пишите на имејл: CE_znak@pks.rs.

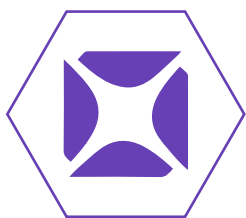

Едукација

Успешне компаније своју конкурентност базирају на знању запослених. Привредна комора Србије је основала Службу за едукацију са циљем да вам помогне да унапредите постојећа и стекнете нова знања и вештине. Служба за едукацију ПКС организује: **специјалистичке тренинге и радионице** за запослене на свим позицијама из различитих области пословања, **обуке на основу поверених послова** намењене кандидатима за стицање лиценци или професионално континуирано усавршавање, „**In-house**“ обуке. Више о тренутној понуди обука, тренинга и радионица погледајте у [Календару семинара](#).

За додатне информације контактирајте са **Службом за едукацију ПКС** путем телефона **011 / 33 00 946** или нам пишите на имејл: edukacija@pks.rs.

Пословна академија ПКС

У складу са најбољим праксама у Европи и свету, Привредна комора Србије основала је Пословну академију, како би одговорила на растуће потребе запослених за краћим циклусима образовања, стручним оспособљавањем, као и стицањем квалификација и знања која омогућавају покретање сопственог бизниса. У понуди Пословне академије ПКС су области које, појединачно узете, попуњавају део мозаика знања особе, а узете у целини заокружују знање о одређеној области.

[Пословна академија ПКС](#) кроз програме едукације омогућава запосленима да стекну потребна знања, вештине и стручност за квалитетно обављање посла, чиме се смањује јаз између знања стечених формалним образовањем и захтева професионалног обављања послова за конкретно радно место.

У понуди су теме из области пореског система, пословних вештина, спољнотрговинског пословања, безбедности пословних информационих система и бројне друге за све области пословања у секторима индустрије, услуга и пољопривреде.

За додатне информације контактирајте са **Пословном академијом ПКС** путем телефона **011 / 33 04 570** или нам пишите на имејл: edukacija@pks.rs.

Дуално образовање

Дуално образовање је модел средњег стручног образовања у оквиру кога се знање стиче и у школи и у компанији. У зависности од образовног профила за који се ученик определи, он већ у првом разреду може почети да иде и у компанију, на учење кроз рад. Учењем кроз рад ученици усвајају практична и применљива знања у реалном радном окружењу, у компанији. Неопходност да се формални образовни систем прилагоди потребама привреде за кадровима подстакла је развој дуалног образовања. По угледу на најпознатије и најуспешније европске системе дуалног образовања, који се реализују у Аустрији и Немачкој, Србија је, као прва држава у региону, усвојила **Закон о дуалном образовању 2017. године**, чија је **пуна примена отпочела 1. септембра 2019. године**. Законом се регулишу права и обавезе свих учесника и послодавцу се поверава одговорност и улога у образовању ученика и стицању компетенција неопходних за рад у циљаном занимању.

Све информације у вези с реализацијом дуалног образовања послодавци могу пронаћи на званичној интернет презентацији dualnoobrazovanje.rs.

За додатне информације контактирајте са **Службом за дуално образовање и образовне политике ПКС** путем телефона **011 / 41 49 441** или нам пишите на имејл: obrazovanje@pks.rs.

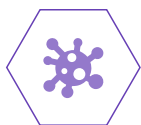

Друштвено одговорно пословање

ИКТ сектор – стратешки битан за Србију и у време COVID-19 кризе

Поједине привредне делатности озбиљно су уздрмане глобалном пандемијом, попут туризма и транспорта. Због чињенице да се свет привремено „преселио“ на интернет, сектор ИКТ успешније одолева утицају који COVID-19 вирус има на пословни сектор. Поред тога што је мање угрожен глобалном пандемијом, друштвени актери и националне владе од њега очекују не само финансијску помоћ, већ и иновативна решења - за неометано одвијање наставе у школама (*Google Classroom, Microsoft Teams*), пословне састанке (*Zoom, Hangouts Meet*), пружање правоваљаних информација становништву (*Viber, What's App*), за телемедицину (*Ro*), 3D штампу заштитних визира (Визионари Србије), бригу о менталном здрављу (*Netflix, Pornhub*), пружање података о мобилности епидемиолозима и истраживачима (*Google и Facebook*).

УНИЦЕФ је у „[Анализи стања деце и адолесцената у Србији](#)“ за свој нови петогодишњи програмски циклус мапирао сектор ИКТ као приоритетан због јаког утицаја на економију земље, али и на права деце на тржишту и у заједници. Зато и не чуди да је управо сектор ИКТ први солидарно одреаговао на ванредну ситуацију у земљи донацијама у преко потребну медицинску опрему. Током првог викенда од проглашења ванредног стања, српска гејминг компанија *Nordeus* се најпре побринула за здравље својих запослених преласком на рад од куће, а затим усмерио своју енергију на помоћ заједници. Личним ангажовањем запослених, сакупљена су средства за куповину 15 респиратора, донирани су рачунари за потребе Инфективне клинике. Заговарањем иницијативе „Дигитална Србија“ и шире ИКТ заједнице, акцији су се одмах прикључили и *Symphony, Exlrt, Execom, Prozone, Vega IT, Orion Telekom, Tajfun Hil, Catena Media, Endava, Continental Automotive, Telenor и Telegroup*, кроз директне донације организацији УНИЦЕФ у Србији. Компанија *Schneider Electric* је усмерила корпоративну донацију за подршку одговору на пандемију, а запослени су такође учествовали и пружили допринос својим личним прилозима. Поред филантропског давања ИКТ компанија и њихових запослених, јавиле су се и независне акције које шире поруке о хуманости, попут *I am not a robot* ИКТ друштва Новог Сада која је покренута преко друштвених мрежа за помоћ Клиничком центру Војводине.

Данашњи пословни свет може се најбоље описати акронимом „VUCA“, изведеном од речи: нестабилност (*volatility*), неизвесност (*uncertainty*), сложеност (*complexity*) и несталност (*ambiguity*). У овако захтевном пословном окружењу најотпорнији је сектор ИКТ, који успешно комбинује своју пословну изузетност са одговорним пословањем.

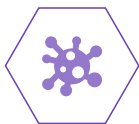
За додатне информације контактирајте са представницима **UNICEF Програм приватни сектор** путем телефона **011 / 36 02 124** или пишите на имејл: belgrade@unicef.org.

Фондација Ана и Владе Дивац обезбедила помоћ од 550.000 америчких долара за ублажавање последица пандемије

Одмах по проглашењу ванредног стања у Србији, Фондација Ана и Владе Дивац је своје капацитете усмерила ка хитном обезбедбеђивању помоћи најугроженијим грађанима, општинама, организацијама цивилног друштва и институцијама.

Фондација је обезбедила 10.000 пакета хране и средстава за хигијену за најугроженије грађане у Београду, Суботици, Сомбору, Чачку, Нишу, Лесковцу, Прокупљу, Владичином Хану, Обреновцу, Шапцу, Ћуприји, Ужицу, Прибоју и Врању. Фондација Ана и Владе Дивац обезбедила је и 1.000 пакета средстава за хигијену за народну кухињу у Француској улици у Београду.

Фондација је подржала 15 удружења, неформалних група и медија који промовишу солидарност у време кризе.

Кошаркаши *Sacramento Kings*, Богдан Богдановић и Немања Бјелица придружили су се Фондацији Ана и Владе Дивац и заједно са Аном и Владом Дивац донаирали средства за респираторе, заштитне маске и друга медицинска средства. Фондација је обезбедила хигијенска средства, играчке и материјал за шивење маски корисницима три прихватна и азилна центра.

Чланови Савета за филантропију из коалиције за добротинство су Влади Републике Србије предложили сет мера како би обезбедили веће донације, укључујући промоцију упутства за остваривање пореских олакшица, укидање банкарских провизија на донације и ослобађање од пореза на додатну вредност донација хране.

Коалиција за добротинство је уз подршку УСАИД у оквиру Пројекта за унапређење оквира за давања, у мају 2020. године започела две кост-бенефит анализе:

1. кост-бенефит анализу о ПДВ-у на донирање хране,
2. кост-бенефит анализу за успостављање компензационог фонда за повраћај ПДВ-а непрофитним организацијама на донације у роби и услугама.

Фондација Ана и Владе Дивац и Коалиција за добротинство су у периоду од 29. јуна до 4. јула организовали трећи по реду, а први потпуно онлајн Фестивал филантропије у који се укључило више од 170.000 људи.

За више информација: www.divac.com.

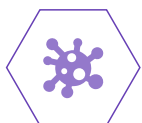

Повећање капацитета рада предшколских установа широм Србије

Фондација Новак Ђоковић основана је 2007. године као глобална организација која улаже у квалитетно предшколско образовање у Србији, земљи у којој тек свако друго дете има приступ предшколском образовању. Рад Фондације темељи се на уверењу да се предшколским образовањем могу променити животи деце и целе заједнице. То постижемо стварањем најквалитетнијих програма и окружења за учење, у којима је до сад прилику да се усавршава имало више од 1.500 васпитача и учитеља и исто толико родитеља. Фондација је до сада адаптирала 45 вртића и помогла више од 20.000 деце. Почетком 2018. године додељена је једна стипендија за докторске студије на Одељењу за педагогију и андрагогију на Филозофском факултету Универзитета у Београду, као и плату за једно асистентско место у оквиру истог Одељења. Подршка научним истраживањима у овој области започета је још почетком 2017. године када је Фондација почела да стипендира четворо студената докторских студија на Универзитету Харвард.

У оквиру планираних активности рада у 2020. године стављен је фокус о на укупно 10 пројеката који имају за циљ повећање капацитета рада предшколских установа широм Србије и укључивање већег броја деце у систем предшколског образовања. Поред омогућавања физичког простора за боравак по мери деце, помоћ обухвата и опремање намештајем, играчкама, дидактичким средствима и књигама. Почетком маја, започети су радови на завршетку доградње вртића у Тополи и сада су у завршној фази након чега следи опремање. Реализацијом пројекта биће омогућен упис за 50 малишана из овог места. Током лета се очекује почетак радова на реконструкцији и доградњи објекта у селу Стопања код Трстеника, Владимирцима и насељу Ченеј у Новом Саду. У припреми је неопходна документација, у сарадњи са локалним самоуправама, како би до краја 2020. године започели радове у Панчеву, селу Вајска код Бача, селу Драјинац код Сврљига, селу Велики Поповић у Деспотовцу, као и селу Љубиш код Чајетине.

Медицинске опреме за болнице и здравствене установе широм Србије

На почетку здравствене кризе проузроковане вирусом COVID-19, оснивачи Фондације Новак Ђоковић, Новак и Јелена Ђоковић, донирали су милион евра за набавку неопходне медицинске опреме за болнице и здравствене установе широм Србије, а цео тим Фондације пожртвовано је радио на томе да се опрема допреми у Србију у најкраћем могућем року. Наша жеља је да пружимо максималан допринос и помогнемо нашем народу и нашој држави у овим изазовним временима, како би се успешно изборили са пандемијом корона вируса COVID-19. Фондација изражава изузетно дивљење и дубоку захвалност свим здравственим радницима који даноноћно несебично и пожртвовано раде на највишем нивоу како би помогли пацијентима да преживе и оздраве.

Фондација Новак Ђоковић фокусира се да помоћ прво стигне у COVID центре где су била жаришта епидемије. До сада су Клиничком центру у Крагујевцу уручена четири респиратора и 20 клиничких монитора вредних 122.000 евра. Општој болници у Крушевцу уручено је пет респиратора и пет клиничких монитора, док су Општа болница Чачак, Општа болница Ђуприја и Општа болница Студеница у Краљеву добили по пет клиничких монитора за праћење стања пацијената. Клиника за Инфективне и тропске болести Клиничког центра Србије постала је богатија за најсавременији Siemens скенер (ЦТ) са свом додатном опремом. Вредност донације износи 250.000 евра и наставак је подршке ове Фондације здравственом систему Србије. У оквиру помоћи и подршке Новом Пазару који је постао жариште вируса, донирано је пет милиона динара Општој болници за набавку потребне медицинске опреме. Клиници за пулмологију Клиничког центра Србије донирано је пет неинвазивних респиратора и антибактеријске клопне. Фондација Новак Ђоковић је помогла и клиничко болнички центар у Косовској Митровици донацијом 3 респиратора и 14 клиничких монитора. Настављамо и даље са пружањем помоћи нашим болницама и здравственим центрима широм Србије. У наредним данима и недељама Фондација Новак Ђоковић ће уручити донације и другим COVID центрима којима је помоћ најпотребнија.

За више информација: novakdjokovicfoundation.org.

Методолошке напомене

Истраживање о иновативности пословних субјеката спроведено је на основу репрезентативног узорка. Узорак је алоциран на подручју Републике Србије до нивоа региона, пропорционално броју пословних субјеката. Узорак чини 3.673 малих, средњих и великих пословних субјекта. Велики пословни субјекти су обухваћени у целини. Оквир за избор узорка јесу активни пословни субјекти добијени из Статистичког пословног регистра, који садржи 19.011 пословних субјеката. Добијени резултати су пондерисани и израчунати на нивоу популације пословних субјеката.

Истраживање о буџетским издавањима за истраживање и развој (ИР) спроведено је у 2019. години. Истраживање се односи на институције које финансирају активности истраживања и развоја, директне кориснике буџетских средстава, које су током 2019. године финансирале или је у 2020. години требало да финансирају активности истраживања и развоја – директни корисници републичког буџета који учествују у расподели финансијских средстава за истраживање и развој у Републици Србији. Циљ истраживања је праћење истраживачко-развојне политике државе преко њеног финансирања истраживачко-развојних активности. Методологија за спровођење истраживања усклађена је са међународним стандардима које је поставио OECD и објавио у приручнику Фраскати (*The Measurement of Scientific and Technological Activities – Proposed Standard Practice for Surveys of Research and Experimental Development – Frascati Manual*). За праћење буџетских средстава према друштвено-економским циљевима коришћена је Номенклатура за анализу и поређење научних програма и средстава – NABS 2007, која је прописана у приручнику Фраскати. Та номенклатура сврстава утрошена средства за ИР у 13 категорија.

Издаци за истраживање и развој према врсти деле се на текуће издатке (трошкове) и инвестиционе издатке. *Текући трошкови (издаци)* обухватају: трошкове рада и трошкове накнада запосленима, као и остале текуће трошкове (материјалне трошкове за истраживачко-развојни рад – сировине, материјал, енергија; исплате на основу уговора о делу и ауторских уговора; дневнице, путне трошкове, репрезентацију и слично; и друге издатке). Инвестициони издаци обухватају издатке за земљиште и грађевинске објекте; машине и опрему; патенте, лиценце, студије и пројекте; софтвер и хардвер (који подразумева укупне трошкове у вези са набавком рачунара, уређаја, система, компонената и опреме, као и трошкове набавке или развијања софтвера за сопствене потребе); и остале издатке.

Према Закону о рачуноводству („Службени гласник РС“ бр. 62/2013) правна лица су разврстана на **велика, средња, мала и микро** привредна друштва. Величина је утврђена према критеријумима за разврставање правних лица који су прописани Законом, и то: просечном броју запослених, пословном приходу и просечној вредности пословне имовине (два од три наведена критеријума одређује величину). За потребе анализе у овом билтену, према објављеним проценама Републичког завода за статистику, правна лица према величини разврстана су у складу са међународним препорукама и стандардима (према Еуростат методологији и препоруци Европске комисије, 2003/361/ЕЦ), на основу броја запослених. Републички завод за статистику од 1999. године не располаже појединим подацима за АП Косово и Метохија, тако да они нису садржани у обухвату података за Републику Србију (укупно). Базе података о броју привредних субјеката, броју запослених и промету успостављене су на основу завршних рачуна правних лица (Агенција за привредне регистре), а број предузетника и број запослених код предузетника на основу података Пореске управе.

Неке вредности, приказане у билтену, заокружене су на милионе или милијарде, са једним децималним местом, стога укупне вредности (сумари) се не слажу увек са збиром појединачних података, с обзиром на то да су коришћени незаокружени бројеви (што даје прецизније податке).

Коришћене скраћенице:

БДП – Бруто домаћи производ, СДИ – Стране директне инвестиције, Ø – Просек периода, АРС – Анкета о радној снази, LIBOR – Лондонска међубанкарска стопа, EURIBOR – Европска међубанкарска стопа, NPL – ненаплативи кредити, RSD – Српски динар, EUR – Евро, USD – Амерички долар, ИР – Истраживање и развој.

Извори података: Републички завод за статистику (РЗС), Народна банка Србије (НБС), Агенција за привредне регистре (АПР), Привредна комора Србије (ПКС), Министарство финансија (МФ), Пореска управа (ПУ), Развојна агенција Србије (РАС), Фонд за развој, Фонд за иновациону делатност, Завод за статистику Европске уније (Eurostat), Чикашка продуктна берза (СМЕ), Bloomberg L.P, Међународни трговински центар (ICT TradeMap), Европска централна банка (ЕЦБ), Међународни монетарни фонд (ММФ), Федералне резерве (ФЕД), Светска организација за интелектуалну својину (World Intellectual Property Organization – WIPO), у сарадњи са пословном школом Johnson америчког универзитета Cornell и француском пословном школом INSEAD, Европска комисија.

Девизни курсеви: Сви прерачуни у билтену су извршени према следећим просечним средњим курсевима Народне банке Србије:

Период:	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
						I квартал	II квартал
EUR/RSD	120,7328	123,1179	121,3367	118,2716	117,8524	117,5660	117,5820
USD/RSD	108,8543	111,2903	107,4987	100,2784	105,2762	106,5725	106,7550

Извор: НБС.

Одрицање од одговорности: Подаци су подложни изменама у складу са променама званичних извора података. Информације у овом извештају су дате у сврху општег информисања и не могу бити замена за економски савет, нити се њиховим објављивањем ствара било каква обавеза за Привредну комору Србије. Умножавање и дистрибуирање билтена и делова дозвољено је уколико се наведе извор и копија достави Привредној комори Србије на: analitika@pks.rs.

Служба за иновације

Служба за иновације Привредне коморе Србије у оквиру Сектора за стратешке анализе, услуге и интернационализацију активно промовише процес иновација у домаћој привреди.

Служба за иновације циљеве реализује спровођењем бројних активности од којих су најзначајније:

- одржавање редовних контаката са члановима из делокруга рада Службе, праћење њиховог рада и активности, информисање чланова о услугама и производима које су им на располагању, ажурирање података у јединственој бази података Привредне коморе Србије;
- планирање, усаглашавање, развијање и имплементација комерцијалних и некомерцијалних услуга, сервиса, пројеката и програма у планираном капацитету;
- учешће у креирању нових начина рада и инструмената за задовољење потреба чланова;
- пружање стручне подршке развојним и инвестиционим програмима својих чланова;
- заступање интереса чланова кроз учешће у креирању политика и доношењу стратегија о иновативности научно-технолошком развоју, интелектуалној својини и привредном развоју;
- прикупљање података, груписање и израда базе о иновационим и високотехнолошким субјектима, базе о законским и подзаконским актима, обрасцима за регистрацију иновационих субјеката и документације за заштиту права интелектуалне својине и управљање базама;
- сарадња са образовним, научним и стручним институцијама у земљи и подстицање примене иновативних и савремених научно-технолошких достигнућа;
- пружање подршке у заштити права интелектуалне својине;
- у координацији са другим организационим јединицама креирање информација, билтена, публикација, информатора, медијских наступа, одржавање директних контаката са члановима и дефинисање услуга, сервиса и пакета производа у складу са делокругом рада Службе;
- сарадња са државним институцијама и јединицама локалне самоуправе у развоју иницијатива од значаја за привреду.

Служба за иновације редовно координира седницама Савета за сарадњу науке и привреде. Кроз **Савет за сарадњу науке и привреде** развија се и унапређује сарадња привреде са универзитетима, факултетима и научним институтима у циљу промовисања иновативних решења и услуга привреди. Савет за сарадњу привреде и науке решава конкретне проблеме са којима се привреда сусреће, повећава конкурентност која се у савременим условима пословања може остварити једино кроз иновације. У оквиру Савета развијена је и платформа Савета за сарадњу науке и привреде (www.nip.rs) која пружа преглед свих релевантних информација заинтересованим странама.

У оквиру активности **Клуба отворених иновација**, подстичу се велика и средња привредна друштва да препознате проблеме у свом пословању решавају у сарадњи са малим домаћим фирмама, стартапима, факултетима и институтима, како би заједно радили на проналаску ефикасних решења. На основу развијених решења креирају се конкурентни производи и услуге не само на домаћем већ и интернационалном тржишту и често извозе на страна тржишта. Активно се ради на реализацији радионица о темама које информишу и припремају технолошке фирме и стартапе за привлачење инвестиција, заштиту интелектуалне својине и многе друге теме значајне за пословање.

Контакт

Привредна комора Србије
Ресавска 13-15
11000 Београд

T: 0800 808 809

www.pks.rs
E: bis@pks.rs

#PKS
@Privrednakomora

Служба за иновације
Бојана Крстић,
руководилац

T: (+381 11) 41 49 622

E: inovacije@pks.rs

ПКС УСЛУГЕ

(usluge.pks.rs)

ДИГИТАЛНЕ „е-УСЛУГЕ ПКС“ уштедите време - електронске услуге Привредне коморе Србије	ТИР И АТА КАРНЕТИ ТИР - царинска транспортна олакшица АТА - ваш пасош за робу	БЕСПЛАТНЕ УСЛУГЕ вама на услузи потпуно бесплатно
ПРИВРЕДНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ управљајте вашим бизнисом уз помоћ правих информација и спремно одговорите на нове изазове	МЕЂУНАРОДНО ПОСЛОВАЊЕ / ИНОТРЖИШТА проширите свој бизнис на међународно тржиште и повежите се са пословним партнерима у земљи и иностранству	ЕДУКАЦИЈА семинари и обуке за вас – слушамо ваше потребе
ЗАПОЧНИТЕ БИЗНИС информишите се брзо и једноставно, решите недоумице, покрените ваш бизнис и управљајте растом	РЕШАВАЊЕ ПРИВРЕДНИХ СПОРОВА решите привредни спор без одласка на Суд	ДРУГЕ УСЛУГЕ ПКС публикације, оглашавање у издањима ПКС, резервација сала и остале услуге ПКС

ПКС еБилтени се објављују тромесечно и дистрибуирају свим чланицама ПКС, у складу са организацијом рада стручних служби Привредне коморе Србије. Оглашавање у ПКС еБилтенима и достављање материјала уз податке о фирми (назив предузећа, адреса, контакт телефон и ПИБ) могуће је путем имејлова: analitika@pks.rs или bis@pks.rs, као и позивом на број 0800 808 809. Понуда за оглашавање у ПКС еБилтену ће вам бити достављена имејлом. Више информација на страни: www.pks.rs/oglašavanjePKSeBilten.